

Gain staaiger van boeten

Gemeente Bedum

Discussienota

Groningen, 20 december 2013

mr. W. Steur

mr. L.F. de Jager

ADRES

Pro Facto
Ossenmarkt 5
9712 NZ Groningen

EMAIL

profacto@pro-facto.nl

INTERNET

www.pro-facto.nl

Inhoud

INLEIDING	1
1.1 AANLEIDING.....	1
1.2 AFBAKENING EN ONDERZOEK	3
1.3 INHOUD	3
HET JURIDISCHE KADER: REGELINGEN VOOR HET REGULEREN VAN STEIGERS EN LIGPLAATSEN	4
2.1 PUBLIEKRECHT – WET- EN REGELGEVING VAN ANDERE OVERHEDEN	4
2.2 PUBLIEKRECHT - GEMEENTELIJKE REGELGEVING.....	5
2.3 PRIVAATRECHT	7
BESTAAND BELEID IN BEDUM	9
3.1 FEITELIJKE SITUATIE	9
3.2 JURIDISCHE SITUATIE.....	10
3.2.1. <i>APV Bedum</i>	<i>10</i>
3.2.2. <i>De bestemmingsplannen Onderdendam, Bedum kern, Bedum Buitengebied en Zuidwolde Kern.....</i>	<i>12</i>
3.2.3. <i>Andere gemeentelijke regelingen</i>	<i>12</i>
BESTAAND BELEID IN WINSUM, DE MARNE EN WEESP	14
4.1 GEMEENTE WINSUM	14
4.2 GEMEENTE DE MARNE	15
4.3 GEMEENTE WEESP	17
DE NOODZAAK VAN OF DE WENS TOT NIEUW BELEID	18
5.1 VOORLOPIG STANDPUNT VAN HET COLLEGE	18
5.2 BELEIDSMOTIEVEN	18
5.2.1. <i>De ingezetene-eis of de eis van lokale binding</i>	<i>19</i>
5.2.2. <i>Beleidsmotief: het tegengaan van wildgroei</i>	<i>20</i>
5.2.3. <i>Financiële motieven.....</i>	<i>21</i>
5.2.4. <i>De kapstok(ken)</i>	<i>21</i>
5.3 CONCLUSIES VOOR WAT BETREFT BEDUM	22
5.3.1. <i>Beweegrichtingen</i>	<i>23</i>
BIJLAGEN	25
REGELS BESTEMMINGSPLANNEN	29
BESTEMMINGSPLAN KERN ONDERDENDAM	29
BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED BEDUM	30
BESTEMMINGSPLAN KERN BEDUM.....	30
BESTEMMINGSPLAN KERN NOORDWOLDE	31
BESTEMMINGSPLAN KERN ZUIDWOLDE.....	32
APV BEDUM	34
APV WINSUM.....	36

APV DE MARNE	38
KEUR WATERSCHAP NOORDERZIJLVEST.....	40
BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED WINSUM.....	41
BESTEMMINGSPLAN 'BUITENGEBIED' GEMEENTE DE MARNE.....	42

Inleiding

Een flink aantal inwoners van de gemeente Bedum heeft zijn onvrede kenbaar gemaakt met de bouw van een steiger aan het Boterdiep in het centrum van het dorp Zuidwolde door iemand van buiten Bedum. Daarover zijn in de vergadering van de gemeenteraad van 17 oktober 2013 kritische vragen gesteld. In de vraagstelling ligt de opvatting besloten dat het voor niet-ingezetenen van Bedum niet mogelijk zou moeten zijn om gratis, voor onbepaalde tijd en bijna overal in de gemeente een aanlegsteiger te kunnen bouwen en daaraan of op andere plaatsen, ligplaats in te nemen, soms zelfs met meerdere boten.

De bovengenoemde vragen zijn voor het college van burgemeester en wethouders van Bedum aanleiding geweest te onderzoeken of het nuttig, haalbaar en verstandig is de bouw van steigers en de inname van ligplaatsen nader te regelen. Aan Pro Facto is gevraagd hem daarin te ondersteunen. Het college wil graag dat daarbij in ieder geval wordt ingegaan op de volgende vragen.

- *Wat zijn de juridische mogelijkheden voor het reguleren van aanlegsteigers?*
- *Hoe zit het met het afmeren?*
- *Hoe is het in de naburige gemeenten Winsum en De Marne geregeld?*
- *Is het innen van ligplaatsgelden (gedurende een bepaalde periode, bijvoorbeeld de winter) mogelijk?*

Het onderzoek en de beantwoording heeft geleid tot deze discussienota die ten doel heeft het college ondersteuning te bieden bij de verdere besluitvorming ter zake.

1.1

Aanleiding

De casus die aanleiding is voor deze notitie betreft een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het bouwen van een steiger in het Boterdiep. Een dergelijke aanvraag dient op grond van artikel 2.10 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) te worden getoetst aan een aantal limitatieve imperatieve weigeringsgronden. Dat artikel bepaalt – voor zover van belang – dat een aanvraag om omgevingsvergunning wordt geweigerd, indien niet aannemelijk is gemaakt dat wordt voldaan aan de regels van het Bouwbesluit en de Bouwverordening, of indien deze in strijd is met het bestemmingsplan of met de redelijke eisen van welstand, beoordeeld naar de criteria in de Welstandsnota. Anders dan dat hij

of zij daarbij belanghebbende is, speelt de persoon en de hoedanigheid van de aanvrager bij de beoordeling van de aanvraag geen rol.¹ Het al dan niet zijn van eigenaar van de gronden is voor het aannemen van belanghebbendheid niet doorslaggevend.²

Het college heeft vooralsnog – de aanvraag is aangehouden in verband met de bestemmingsplanprocedure – het standpunt ingenomen dat, omdat geen weigeringsgronden aan de orde zijn – wat maakt dat de belangen van omwonenden in het geheel niet bij de vergunningverlening kunnen worden betrokken – de gevraagde omgevingsvergunning na de beëindiging van de aanhouding moet worden verleend.³

Op de omgevingsvergunningcasus wordt verder niet inhoudelijk ingegaan.

Of de steiger kan worden gebouwd en daadwerkelijk kan worden gebruikt door daaraan af te meren en ligplaats in te nemen, is afhankelijk van de vraag of daarvoor nog meer regels gelden. Om te kunnen bouwen moet de aanvrager in ieder geval ook beschikken over een zogenaamde watervergunning van het Waterschap Noorderzijlvest (het Waterschap) op grond van de Waterwet. De aanvraag voor de watervergunning is reeds vergund door het Waterschap. Daartegen is door omwonenden bezwaar aangetekend. Die bezwaarmakers hebben bij het Waterschap aangevoerd dat van de vergunningverlening ongewenste precedentwerking uitgaat. Zij stellen daarnaast dat sprake is van onevenredige overlast door verkeer nabij de steiger en dat door de aanwezigheid van de steiger het dorpsgezicht wordt aangetast. Verder hekelen zij, zoals al eerder is aangegeven, het feit dat de vergunninghouder geen binding met Bedum heeft. Ook hebben zij erop gewezen dat zij zelf voor die locatie een steiger hadden willen aanvragen. Op 17 december 2013 heeft het dagelijks bestuur het bezwaar ongegrond verklaard en de watervergunning in stand gelaten. Datgene wat door de bezwaarmakers naar voren is gebracht vormt volgens het Waterschap geen grond om de vergunning te weigeren, dat kunnen alleen waterstaatkundige bezwaren of veiligheidsaspecten voor de scheepvaart zijn.

De voorlopige conclusie is dat de belangen die door de bezwaarmakers in de bovengenoemde vergunningprocedures naar voren zijn gebracht, niet kunnen worden meegewogen. Dat doet onder meer de vragen rijzen of het mogelijk en zinvol is om de regelgeving daarop aan te passen.

¹ Op grond van artikel 1:3, lid 3, van de Algemene wet bestuursrecht wordt onder aanvraag verstaan: een verzoek van een belanghebbende een besluit te nemen. Artikel 1:2, lid 1, Awb bepaalt dat onder belanghebbende wordt verstaan: degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken. In de jurisprudentie is uitgemaakt dat sprake is van een belang als dat betreft een eigen, persoonlijk, objectief en actueel belang dat rechtstreeks bij het besluit is betrokken.

² Het criterium dat de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (AbRvS) daarvoor heeft gegeven is dat de aanvrager van een bouwvergunning belanghebbende is bij een beslissing op die aanvraag, tenzij aannemelijk is dat het bouwplan nimmer kan worden verwezenlijkt. In beginsel moet worden aangenomen dat mogelijke privaatrechtelijke problemen via het privaatrecht weg moeten worden opgelost. Zie de uitspraken van de AbRvS van 28 oktober 2009 met de kenmerken ECLI:NL:RVS:2009:BK1349 en ECLI:NL:RVS:2009:BK1371 en die van 22 juni 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BQ8826 (vindplaats: www.rechtspraak.nl). Tegenwoordig worden geen bouwvergunningen meer afgegeven, maar omgevingsvergunningen. Aangenomen wordt dat voornoemde jurisprudentie ook geldt voor omgevingsvergunningen.

³ Ter beoordeling van de toelaatbaarheid van bouwwerken bevat een bestemmingsplan bouw- en gebruiksregels. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan gaat het om de beoordeling en de afweging of een bestemming vanuit ruimtelijk oogpunt is aangewezen. Uit artikel 3.1 van de Wro volgt dat per bestemming een integrale afweging dient te worden gemaakt van alle daarbij in het plangebied betrokken ruimtelijk relevante belangen (zoals ook de belangen voor wat betreft verkeer, water, milieu of natuur). Daarover vindt inspraak plaats. Een nadere belangenafweging kan en moet slechts dan plaatsvinden als de bestemmingsplanregels dat voorschrijven dan wel als sprake is van strijd met het bestemmingsplan. In de desbetreffende casus is dat niet het geval.

1.2 **Afbakening en onderzoek**

Deze notitie heeft in het bijzonder betrekking op de plaatsing van steigers en het innemen van ligplaatsen (daaronder begrepen het afmeren) door niet-woonschepen oftewel ‘overige vaartuigen’. Voor woonschepen is namelijk al een duidelijk juridisch kader voorhanden; er is voorzien in een specifieke verordening, de Woonschepenverordening Bedum 1999, op grond waarvan ligplaatsen voor woonschepen zijn aangewezen, en de ligplaatsen van woonboten zijn planologisch geregeld in de bestemmingsplannen. Daarbij wordt wel de kanttekening geplaatst dat is opgevallen dat voor wat betreft steigers bij woonboten, die op grond van de Woonschepenverordening worden aangemerkt als ‘bijbehorende voorzieningen’, geen voorschriften of regels zijn gesteld.

Door de gemeente Bedum lopen verschillende waterwegen. De waterwegen die voor deze notitie als uitgangpunt zijn genomen zijn:

1. Boterdiep
2. Warffumermaar
3. Winsumerdiep

Waar in deze notitie wordt gesproken over ‘beleid’ wordt daaronder verstaan: het geheel aan keuzes van de bestuursorganen voor de uitoefening van de hen daarbij toekomende bestuursbevoegdheden ten aanzien van een specifiek onderwerp.⁴

Het onderzoek heeft bestaan uit het bestuderen van gemeentelijke stukken, het raadplegen van jurisprudentie en literatuur, en het telefonisch bevragen van ambtenaren van verschillende gemeenten en het Waterschap.

1.3 **Inhoud**

Hierna wordt eerst ingegaan op het relevante juridische kader en dan in het bijzonder de juridische mogelijkheden voor het reguleren van het bouwen van steigers en het innemen van ligplaatsen in het algemeen. Met die kennis in het achterhoofd worden vervolgens de bestaande regelgeving en het daarop gebaseerde beleid in de gemeente Bedum, dat in de naburig gemeenten Winsum en De Marne, en dat van de gemeente Weesp, beschreven. Tot slot worden in het licht van de noodzaak voor of de wens tot nieuw beleid conclusies getrokken.

⁴ Definitie ontleend aan de definitie van ‘beleid’ in zijn proefschrift door mr. dr. A. Tollenaar, Gemeentelijk beleid en beleidsregels : de toegevoegde waarde van beleidsregels voor de kwaliteit van de gemeentelijke beschikkingverlening, Boom Juridische uitgaven 2008, p. 10.

Het juridische kader: regelingen voor het reguleren van steigers en ligplaatsen

Het beheer van de wateren die niet vallen onder de verantwoordelijkheid van de centrale overheid is verdeeld tussen de provincies, waterschappen en gemeenten. De desbetreffende bestuursorganen hebben, voor zover zij wateren in beheer hebben, over het algemeen ook ten aanzien van die wateren regelgevende bevoegdheden. Daarbij geldt steeds dat die niet in strijd mogen komen met hogere regelingen.

2.1 Publiekrecht – wet- en regelgeving van andere overheden

Op het openbare vaarwater en eventueel zijn aangrenzende oevers kunnen diverse publiekrechtelijke regelingen van toepassing zijn. Daarbij moet men denken aan de Waterschapswet, de Waterwet en aanverwante regelingen. Voor dit onderwerp is in het bijzonder de Keur van het Waterschap van belang.

De Keur staat mede aan de basis van de specifieke taken van het Waterschap, zoals de zorg voor veilige dijken, veilig vaarwater, een goed waterpeil en schoon water. Deze bevat voornamelijk gebods- en verbodsbepalingen die erop zijn gericht bepaalde activiteiten te reguleren of te verbieden. Zo is op basis van de geldende Keur, het gebruik van een oppervlaktewaterlichaam zonder (water)vergunning van het Waterschap, verboden.⁵ De in de Keur opgenomen ge- en verboden zijn niet absoluut; het Dagelijks Bestuur van het Waterschap kan vergunning of ontheffing verlenen. De wijze waarop het Dagelijks Bestuur die bevoegdheid gebruikt, is geregeld in het ‘Ontheffingenbeleid Waterschap Noorderzijlvest’.

⁵ Op basis van artikel 3.1.2 (watervergunning voor oppervlaktewaterlichamen) van de Keur – voor zover van belang – is het verboden om zonder vergunning van het Dagelijks Bestuur gebruik te maken van een oppervlaktewaterlichaam, door anders dan in overeenstemming met de functie: binnen kernzones: anders dan op daartoe kennelijk ingerichte plaatsen schepen af te meren, te laden of te lossen, of daarmee ligplaats te nemen of te hebben, en ; binnen kernzones en beschermingszones: werken te maken, te hebben, te vernieuwen, te wijzigen of op te ruimen.

Met betrekking tot ligplaatsen voert het Waterschap het beleid dat wordt getoetst of waterstaatkundige bezwaren en veiligheidsaspecten voor het scheepvaartverkeer vergunningverlening in de weg staan. Steigers mogen worden aangelegd in hoofdwatergangen en scheepvaartkanalen voor zover zij geen hinder opleveren voor recreatie- en overige scheepvaart ter plaatse en op voorwaarde dat zij duurzaam zijn uitgevoerd. Voor zowel ligplaatsen als steigers geldt dat ter weerszijden van kunstwerken (zoals gemalen, sluizen, bruggen, inlaten en rietzomen) een minimale obstakelvrije zone van 25 meter breed dient te worden aangehouden.⁶

Andere mogelijk toepasselijke hogere of andere regelingen betreffen onder meer waar het de bouw van steigers aangaat: de Wet ruimtelijke ordening (Wro), de Woningwet, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) of het Bouwbesluit. Op provinciaal niveau kan de Provinciale Omgevingsverordening van belang zijn.⁷ Daarbij gaat het om de planologische aanvaardbaarheid en de bouwtechnische kwaliteit. Voor zover het betreft de doorvaarbaarheid en vaarveiligheid zijn onder meer de Binnenschepenwet, de Scheepvaartverkeerswet, het Binnenvaartpolitiereglement, het Wetboek van Strafrecht of het Besluit administratieve bepalingen scheepvaartverkeer hogere regelingen waarmee rekening moet worden gehouden.

Met het oog op de eventueel te stellen eis van lokale binding (“men moet inwoner van Bedum zijn om over een steiger of ligplaats te kunnen beschikken”) zijn in ieder geval de Grondwet, het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens (het EVRM), de Dienstenrichtlijn (2006/123/EG) en de Dienstenwet van belang. Op hoofdlijnen strekken die regelingen er mede toe ongelijke behandeling te voorkomen. In de regel kan worden aangenomen dat alleen als sprake is van zwaarwegende belangen, bij wijze van uitzondering ongelijke behandeling kan worden toegestaan.

2.2 Publiekrecht - gemeentelijke regelgeving

Op gemeentelijk niveau zijn verschillende bestuursorganen in beeld: de gemeenteraad met zijn verordenende bevoegdheid, het college als uitvoerder en eventueel als normsteller en de heffingsambtenaar in het geval ter zake belastingen behoren te worden ingevorderd. De regulering en handhaving op hoofdlijnen ten aanzien van het bouwen van steigers en het innemen van ligplaatsen gebeurt in de praktijk doorgaans op basis van de volgende gemeentelijke regelingen.

1. Bestemmingsplan

Op basis van artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening is de gemeenteraad verplicht één of meerdere bestemmingsplan(nen) vast te stellen voor het gehele grondgebied van de gemeente, waarbij ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening wordt voorzien in het aanwijzen van bestemmingen en het geven van bestemmingsplanregels. Deze regels dienen in elk geval betrekking te hebben op het gebruik van de gronden en van de zich daar bevindende bouwwerken. De bestemming en de daarbij behorende regels moeten berusten op een integrale afweging van alle daarbij in het plangebied betrokken ruimtelijk relevante belangen.

⁶ Ontheffingenbeleid Waterschap Noorderzijlvest 2005 (i.w.tr. 2-11-2005), paragraaf 2.2 Normen voor de uitvoering van werken, ingedeeld naar categorie werkzaamheden.

⁷ De Provinciale vaarwaterverordening en de Provinciale landschapsverordening waarnaar in afdeling 6 van hoofdstuk 5 van de Algemene plaatselijke verordening van Bedum is verwezen, zijn niet meer van kracht.

Veel gemeenten hebben ervoor gekozen de aanwijzing van ligplaatsen voor niet alleen woonboten, maar ook andersoortige vaartuigen in het bestemmingsplan te regelen: ordening op basis van ruimtelijk relevante belangen.

Om een steiger te mogen plaatsen en hebben dient men op basis van de Wabo over een omgevingsvergunning te beschikken. Op grond van die wet wordt die, naast aan het bestemmingsplan voor wat betreft de bouwtechnische aspecten getoetst aan het Bouwbesluit. De stedenbouwkundige aspecten worden getoetst aan de Bouwverordening en de welstandsaspecten worden beoordeeld aan de hand van de gemeentelijke Welstandsnota.

In deze notitie wordt in het bijzonder uitgegaan van (terras)steigers en ligplaatsen. Dat neemt niet weg dat ook andere voorwerpen in het water kunnen worden geplaatst die dienen als afmeervoorzieningen. Daarbij kan men bijvoorbeeld denken aan afmeerringen in de oevers of het slaan van meerpalen.⁸ Alleen als het plaatsen van die voorzieningen wordt aangemerkt als ‘bouwen’ is daarvoor een omgevingsvergunning vereist.⁹

2. Algemene plaatselijke verordening (APV)

De APV betreft een samenhangend geheel van gemeentelijke regels die betrekking hebben op de openbare ruimte. Die regels zijn gesteld met het oog op belangen die de gemeentelijke huishouding betreffen zoals, het voorkomen van onevenredige hinder of overlast, openbare orde en veiligheid (in de breedste zin van het woord), (volks)gezondheid, zedelijkheid, de bescherming van het milieu en het natuurschoon en de zorg voor het aanzien van de gemeente. Voor het onderhavige onderwerp specifieke belangen zijn in ieder geval: de veiligheid op, het doelmatig en veilig gebruik van, het doelmatig beheer en onderhoud van of de bruikbaarheid van het openbaar water.¹⁰

Veel gemeenten, zo ook de gemeente Bedum, baseren hun eigen APV al sinds jaar en dag (grotendeels) op de zogenaamde Model-APV van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Uit oogpunt van deregulering is de vergunningplicht voor het plaatsen aanbrengen of hebben van voorwerpen op, in of boven openbaar water, en het innemen van ligplaatsen in de laatst vastgestelde VNG-modelverordening vervangen door een algemene verbodsbepaling in combinatie met een meldingsplicht.

3. Specifieke niet-financiële verordeningen

Artikel 149 van de Gemeentewet (GemW) geeft de raad de autonome bevoegdheid de verordeningen te maken die hij in het belang van de gemeente nodig oordeelt. Daarbij

⁸ In de jurisprudentie wordt het enkele slaan van een afmeerpaal niet als ‘bouwen’ aangemerkt, omdat geen sprake is van een ‘constructie’. Vgl. Rb Leeuwarden, 16 november 2007, ECLI:NL:RBLLE:2007:BB8326 of AbRvS 10 september 2003, ECLI:NL:RVS:2003:AJ3370

⁹ Op grond van artikel 2.1, lid 1, aanhef en onder a, Wabo bepaalt dat het is verboden zonder omgevingsvergunning een project uit te voeren, voor zover dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit het bouwen van een bouwwerk. Het begrip ‘bouwwerk’ is in de Wabo niet omschreven. Volgens de jurisprudentie van de AbRvS, onder meer de uitspraak van 25 augustus 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BN4907, geeft de modelbouwverordening een bruikbare definitie van het wettelijke begrip ‘bouwwerk’. Deze luidt: ‘elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren’. Bepalend is het antwoord op de vraag of sprake is van een plaatsgebonden constructie.

¹⁰ Artikel 1:1, lid c, APV Bedum definieert het begrip ‘openbaar water’ nu als: “wateren die voor het publiek bevaarbaar of op andere wijze toegankelijk zijn”. Omdat in de wetgeving geen dwingende omschrijving van het begrip ‘openbaar’ is aangegeven, staat het de gemeenteraad in principe vrij te bepalen wat valt onder het begrip ‘openbaar water’. De keuze voor de definitie in de APV, lijkt te zijn gebaseerd op de Modelverordening van de VNG. Die stelt: “‘openbaar water’ in de zin van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek is ieder water, dat voor enig gebruik open staat voor het publiek. ‘Openbaar’ is hier dus synoniem aan ‘feitelijk voor het publiek toegankelijk’. De Wegenwet en het Burgerlijk Wetboek gaan met hun definities van ‘openbare weg’ en ‘openbaar (vaar)water’ verder. Die begrippen omvatten meer dan alleen de feitelijke openbaarheid.

geldt dat die verordenende bevoegdheid mag uitsluitend worden aangewend “ter regeling en bestuur inzake de huishouding van de gemeente” (artikel 108 GemW). Aan het college of aan een bestuurscommissie kunnen bevoegdheden worden overgedragen, zoals de bevoegdheid tot het stellen van nadere regels aan het college. Voorbeelden van specifieke verordeningen op dit beleidsterrein zijn een ligplaatsverordening of een woonschepenverordening.

4. De Legesverordening

De legesverordening is gebaseerd op artikel 229, lid 1, sub b, GemW en is net als de APV een algemene verordening. Die biedt de grondslag voor het heffen van rechten ter zake van het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten.

5. Specifieke financiële verordeningen

Op grond van artikel 229, lid 1, sub a, van de GemW kunnen rechten worden geheven ter zake van het gebruik overeenkomstig de bestemming van voor de openbare dienst bestemde gemeentebezittingen of van voor de openbare dienst bestemde werken of inrichtingen die bij de gemeente in beheer of in onderhoud zijn.¹¹

Ter vergoeding van de kosten van het realiseren en onderhouden van ligplaatsen en bestaande voorzieningen, en het eventueel realiseren van nieuwe voorzieningen, hebben bepaalde gemeenten gekozen voor het afkondigen van een liggeldverordening.

Artikel 228 van de GemW bepaalt dat ter zake van het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, een precariobelasting kan worden geheven. Het is daarom denkbaar dat voor het gebruik van de gemeentegrond (alleen indien met dat gebruik is ingestemd,) precariobelasting wordt geheven. Anders dan bij de toepassing van artikel 229 GemW is de hoogte niet afhankelijk van gemaakte kosten. Het staat de gemeente dan vrij het verschuldigde bedrag naar eigen inzicht vast te stellen en te verhogen.

6. Regels van het college

Een verordening of een bestemmingsplan kan het college de bevoegdheden toebedelen tot het stellen van nadere regels of het verlenen van ontheffingen, het stellen van beperkingen of het geven van aanwijzingen in specifieke gevallen. Voorbeelden daarvan zijn sub a en b van artikel 5:25, lid 2, APV Bedum, waarin het college de bevoegdheden tot het stellen van nadere regels of beperkingen is gegeven. Ook artikel 5:26 APV Bedum dat het college in staat stelt aanwijzingen te geven, geldt als voorbeeld.

2.3 Privaatrecht

Naast de publiekrechtelijke bevoegdheden waarover de afzonderlijke gemeentelijke bestuursorganen kunnen beschikken, geldt dat de rechtspersoon de gemeente, uit hoofde van haar eigenaarschap privaatrechtelijke bevoegdheden heeft. Dat is van belang, omdat de gemeente Bedum eigenaresse is van een aanzienlijk deel van de Bedumse oevers waarop of waaraan steigers zijn gebouwd. Door natrekking is de gemeente daarvan eigenaar gewor-

¹¹ De tarieven moeten volgens de Gemeentewet zodanig worden vastgesteld dat de geraamde opbrengsten van een heffing niet uitgaan boven de geraamde lasten ter zake, af anders gezegd. De kostendekkendheid van het gehanteerde tarief moet worden beoordeeld voor het totaal van de geraamde baten van de rechten die in een verordening zijn geregeld en het totaal van de geraamde lasten die de werkzaamheden meebrengen waarvoor deze rechten geheven worden. De werkelijk gemaakte kosten en de werkelijk ontvangen baten zijn niet van belang.

den. Dergelijke eigendomsrechten zullen, aangezien daarvoor ‘structurele eigendomspretenties’ zijn vereist die moeten blijken uit feitelijke handelingen, niet snel door verkrijgende verjaring (zijn) over(ge)gaan op de bouwers. Overigens, en dat is een belangrijk aandachtspunt, heeft die natrekking in beginsel ook tot gevolg dat de gemeente aansprakelijk wordt voor schade als gevolg van gebrekkig onderhoud of beheer van de steigers.

Bij de toepassing van het privaatrecht is de gemeente gehouden de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht te nemen. Daarnaast is van belang dat in de jurisprudentie is uitgemaakt dat als het belang dat aan de orde is zowel langs de weg van het publiek- als van het privaatrecht behartigd kan worden, de publiekrechtelijke weg niet op onaanvaardbare wijze door het gebruik van het privaatrecht mag worden doorkruist, de zogenaamde twee-wegenleer (arrest Windmill, HR 26 januari 1990, NJ 1991, 393).

Op basis van het eigendomsrecht kunnen tal van privaatrechtelijke overeenkomsten al dan niet in combinatie worden gesloten. Daarbij kan men denken aan erfpacht, gebruiksovereenkomst, overeenkomst van huur- en verhuur, pacht, bruiklening of de vestiging van een recht van opstal.

Het bedingen van een vergoeding voor het gebruik van gemeentelijke eigendommen door het afsluiten van een overeenkomst tot huur en verhuur is vrij gangbaar. Door het stellen van voorwaarden kan de gemeente dan invloed uitoefenen op het feitelijke gebruik.

Het eigenaarschap biedt de mogelijkheid tot het vestigen van een opstalrecht. Dat is het recht om op een eigendom van iemand anders iets te bouwen, zonder dat die ander de eigenaar wordt van wat deze bouwt. Bij de vestiging van een opstalrecht wordt de eigendom van de (kale) ondergrond gesplitst van wat op de grond staat, zoals gebouwen of bouwwerken. In feite ontstaan twee eigenaren: één voor de kale ondergrond en één voor wat er op de grond staat. De kosten van het vestigen van dat recht kunnen op de betrokkene worden verhaald en eventueel kan worden besloten jaarlijkse retributie te heffen.¹² Verder kunnen aan het vestigen van het opstalrecht voorwaarden worden verbonden, zoals het uitsluiten van de aansprakelijkheid die eerder is genoemd.

Bij erfpacht wordt het gebruiks- en genotsrecht (het erfpachtrecht) van het eigendomsrecht afgehaald. Wat overblijft is het juridische eigendom (het bloot eigendom). De bloot eigenaar en de erfpachter kunnen onderling voorwaarden overeen komen. Deze rechtsfiguur wordt veel toegepast bij woonschepen.

¹² Een retributie is een gedwongen betaling aan de overheid ter zake van een concrete, door de overheid als zodanig, individueel bewezen dienst. Op dit punt verschilt zij van een belasting, waar geen rechtstreekse concrete tegenprestatie tegenover staat.

Bestaand beleid in Bedum

Het is niet voor het eerst dat in Bedum een steiger wordt gebouwd of dat er een ligplaats wordt ingenomen; er is al beleid. Hierna volgt een beschrijving van het bestaande beleid in Bedum; de feitelijke situatie en de juridische situatie.

3.1 Feitelijke situatie

Bedum is een relatief kleine gemeente met betrekkelijk weinig vaarwater. Voor de vaartoe-risten fungeert Bedum over het algemeen als de aanloop naar bestemmingen zoals Schier-monnikoog, het Lauwersmeer of Borkum. De recreatieve toervaart maakt in hoofdzaak ge-bruik van het Boterdiep. Het Boterdiep dat in Zuidwolde de gemeente Bedum binnenkomt, dwars door de kom van de plaats Bedum trekt en via Onderdendam de gemeente weer ver-laat. Deze vaarroute maakt onderdeel uit van een geheel van vaarwegen voor met name gemotoriseerde toervaart.¹³ Bedum kent veel bruggen, waaronder een spoorbrug. Het vaar-verkeer in Bedum wordt sterk beïnvloed door de brugbediening die gebruik maakt van het zogenaamde konvooivaartprincipe. Om het landverkeer zo goed mogelijk te laten circuleren zijn alle brugbewegingen op elkaar afgestemd. De bruggen worden op vaste tijden in een bepaalde vaarrichting bediend. Door de aanwezigheid van een spoorbrug zijn tijdseenheden bepalend en is daarbij weinig flexibiliteit. Dit beperkt de vrijheid van komen en gaan die vaartoeristen graag hebben.

In het centrum van Bedum ligt een grote steiger met een koudwatervoorziening, die actief door de gemeente worden onderhouden. Voor het afmeren aan deze steiger worden geen liggelden geïnd.

In Onderdendam is door de Stichting Onderdendam een jachthaven gerealiseerd met voor-zieningen, zoals een campervoorziening. Deze jachthaven is in beheer bij de Stichting Recre-atiehaven Onderdendam. Daarnaast ligt in Onderdendam een lange steiger aan de zuidzijde van het Winsumerdiep en is er een steiger richting het noorden. Voornoemde stichting kent een niet-gemeentelijke havenmeester die voor wat betreft de jachthaven toeziet op de hef-fing van liggelden en voor wat betreft de steiger toeziet op de naleving van de daarvoor

¹³ Bron: http://www.bedum.nl/in_en_over_bedum/vrije_tijd/recreatie/varen_in_bedum

geldende regel dat boten maximaal 3x 24 uren ligplaats aan de steiger mogen innemen.¹⁴ De liggelden zijn niet gebaseerd op een publiekrechtelijke regeling, maar gelden als vergoeding voor het gebruik van eigendom.

Met uitzondering van de bovengenoemde steigers, hoeft voor het afmeren of het innemen van ligplaatsen in Bedum (woonboten uitgezonderd) geen liggeld te worden betaald.¹⁵

Een analyse van de eigendomsverhoudingen op basis van gemeentelijk kaartmateriaal (luchtfoto's in combinatie met kadastrale kaarten) leert het volgende.

Aan de zuidzijde van het Winsumerdiep in Onderdendam loopt direct aangrenzend aan het water de Uiterdijk. Die weg en daarmee de oever is, net als de Molenweg en het eerste deel van het Jaagpad aan de noordzijde, gemeentelijke eigendom. De Bedumerweg (N995) aan de westzijde van het Boterdiep is een provinciale weg. Boterdiep Westzijde ten zuiden van de spoorlijn In Bedum is gemeentelijke eigendom. De gronden aan de oostzijde zijn in handen van particulieren en bedrijven (voornamelijk agrariërs) tot aan de Grote Haver, die eigendom is van de gemeente, evenals de driehoekige punt ten noorden van De Kamp, de Molenweg, de WS Herestreek en Boterdiep Zuidzijde, dat de hoek om, overgaat in het Boterdiep Oostzijde en een paar honderd meter van de aansluitende Groningerweg (N994). Aan de westelijke oever is de Plattenburg in handen van de gemeente. Dat geldt ook voor het vervolg, ten zuiden van de Eemshavenweg, Boterdiep Westzijde en aan de overkant, Boterdiep Oostzijde helemaal door Zuidwolde tot aan de grens met Groningen.

Voor de bovengenoemde wegen geldt dat wordt aangenomen dat waar zij grenzen aan het water, de oevers (hoogstwaarschijnlijk) ook in gemeentelijke handen zijn. Daarbij wordt nadrukkelijk de kanttekening geplaatst dat op basis van het nu bestudeerde materiaal geen definitieve conclusies kunnen worden getrokken over de precieze ligging van de grenzen in het water of op de oever. Daarnaast is de constatering belangrijk dat het merendeel van de oevers niet in eigendom is van de gemeente, maar van burgers en bedrijven.

Een deel van alle reeds gerealiseerde steigers – naar schatting zijn dit er in de hele gemeente niet meer dan 50 – staat op gemeentegrond. Voor het gebruik van die grond wordt geen vergoeding gevraagd.

3.2 Juridische situatie

Het bouwen van steigers (of soortgelijke bouwwerken) in het Bedumer vaarwater is geregeld in de APV Bedum en de daarop betrekking hebbende bestemmingplannen.

3.2.1. APV Bedum

In de APV Bedum is het plaatsen van voorwerpen (zoals steigers) op, in of aan openbaar water geregeld in artikel 5:24, lid 1. Daarin is bepaald dat het verboden is een voorwerp, niet zijnde een vaartuig, op, in of boven openbaar water te plaatsen, aan te brengen of te hebben, indien dit door zijn omvang of vormgeving, constructie of plaats van bevestiging gevaar oplevert voor de bruikbaarheid van het openbaar water of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel een belemmering vormt voor het doelmatig beheer en on-

¹⁴ Dit toezicht is niet nader onderzocht. Naar verluidt, komt het vaker voor dat bepaalde boten langer dan drie dagen ligplaats innemen.

¹⁵ Voor woonschepen worden in Bedum belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten geheven.

derhoud van het openbaar water. Op grond van het tweede lid van dat artikel dient degene die van plan is een steiger te bouwen, daarvan uiterlijk twee weken van tevoren aan het college melding te maken.

Artikel 5:24 APV Bedum is gebaseerd op de Modelverordening van de VNG. Waar daarin voorheen een vergunningstelsel werd gehanteerd, is uit oogpunt van deregulering gekozen voor een verbodsbepaling in combinatie met een melding. Daarmee is nadrukkelijk bedoeld een deel van de verantwoordelijkheid bij de burger te leggen. Die moet nu in eerste instantie zelf de afweging maken of de plaatsing verboden is of niet. Met de melding heeft de melder dan aan zijn rechtsplicht voldaan. Het idee is dat het college door de verplichte melding op de hoogte raakt van de plannen voor de bouw van een steiger en kan nagaan of de verbodsbepaling in dat concrete geval van toepassing is om daarover eventueel met de melder in gesprek te gaan. Zo zou in theorie vooraf kunnen worden voorkomen dat een reeds geplaatst object moet worden verwijderd, met alle financiële gevolgen van dien.

De praktische verschillen tussen een algemeen verbod en een vergunningplicht zijn vooral te vinden op het vlak van de handhaving van de regels; waar een vergunning door hem kan worden geweigerd en het ontbreken van een benodigde vergunning handhaving vergemakkelijkt, dient het college nu steeds aannemelijk eerst zelf te maken dat het verbod is overtreden. Deze bewijslast bemoeilijkt de handhaving. Bij de toepassing van artikel 5:24 APV Bedum betekent dit concreet dat het college alleen dan handhavend kan optreden als vast staat dat de steiger door zijn omvang of vormgeving, constructie of plaats van bevestiging gevaar oplevert voor de bruikbaarheid van het openbaar water of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel een belemmering vormt voor het doelmatig beheer en onderhoud van het openbaar water. Andere belangen, bijvoorbeeld het belang van een omwonenden bij het voorkomen van aantasting van zijn uitzicht, spelen bij het verbod geen rol.

Artikel 5:25 APV Bedum ziet op het innemen van ligplaatsen door woonboten en overige vaartuigen. Ook hier is niet gekozen voor de systematiek van een stelsel van vergunningen of ontheffing met een daaraan inherente preventieve toets. Het eerste lid van artikel 5:25 bepaalt dat het verboden is een ligplaats in te nemen of te hebben op door het college aangewezen gedeelten van openbaar water. Op grond van het tweede lid is aan het college de bevoegdheid gegeven nadere regels te stellen aan het innemen, hebben of beschikbaar stellen van een ligplaats met dan wel voor een vaartuig op niet-aangewezen delen van openbaar water in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, milieuhygiëne en het aanzien van de gemeente, en is de bevoegdheid toebedeeld om beperkingen te stellen naar soort en aantal vaartuigen. Het college heeft geen aanwijsbesluit genomen op grond van artikel 5:25, lid 1, APV Bedum of nadere regels dan wel beperkingen gesteld op grond van lid 2 van dat artikel. Omdat niet in dat aanwijsbesluit is voorzien, kan worden gesteld dat de bevoegdheid tot het stellen van nadere regels of beperkingen geldt ten aanzien van *alle* Bedumse wateren.

Er zijn wel ligplaatsen aangewezen voor woonboten in het kader van de Woonschepenverordening Bedum 1999. Het is maar de vraag of die aanwijzing voldoende basis biedt voor de toepassing van artikel 5:25 APV Bedum, nu die aanwijzing door de gemeenteraad bij afzonderlijke verordening is gebeurd.¹⁶ Omdat bovendien niet blijkt dat is beoogd zulks te doen, wordt aangenomen dat die aanwijzing in juridisch opzicht niet kan gelden als een aanwijzing als bedoeld in artikel 5:25, lid 1, APV Bedum.

¹⁶ De VNG adviseert stellig om in het geval ook sprake is van een woonschepenverordening, die als uitzondering op te nemen in het derde lid van artikel 5:25 APV. Daaruit valt af te leiden dat de regeling voor woonschepen op zichzelf staat.

Artikel 5:26, lid 1, APV Bedum geeft het college daarnaast de bevoegdheid aanwijzingen te geven aan de rechthebbende op een vaartuig met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats met het oog op dezelfde zojuist genoemde belangen.

Op voornoemde APV-bepalingen wordt in Bedum niet actief gehandhaafd.

3.2.2. De bestemmingsplannen Onderdendam, Bedum kern, Bedum Buitengebied en Zuidwolde Kern

Voor het bouwen van een steiger is een omgevingsvergunning nodig. De aanvraag voor een dergelijke vergunning wordt onder meer getoetst aan het bestemmingsplan voor wat betreft de plaatsing, de maatvoering en het gebruik.

Uitgaande van de te beschouwen waterwegen, zijn de volgende vier bestemmingsplannen van belang:¹⁷

1. Onderdendam (2012)
2. Bestemmingsplan Bedum kern (2007)
3. Bedum Buitengebied (2009)
4. Zuidwolde Kern (vastgesteld 2013-10-17, in voorbereiding)*

*De dossierstatus is gebaseerd op de informatie van www.ruimtelijkeplannen.nl

De steigers zijn aan te merken als ‘bouwwerken geen gebouwen zijnde’ in de zin van de bestemmingsplannen. Alle wateren en oevers waarin, waarop of waaraan steigers kunnen worden geplaatst, hebben de bestemming ‘Water’. In elk bestemmingsplan zijn de voor ‘Water’ aangewezen gronden mede bestemd voor (waterstaatkundige werken in de vorm van) steigers. Voor het bouwen van zo’n bouwwerk, geldt enkel de regel dat de bouwhoogte niet meer dan één meter (afwijkend is Bedum Kern: zes meter) mag bedragen. Verdere beperkingen, bijvoorbeeld aan de maatvoering of het oppervlak, worden niet gesteld. Het gebruik, bijvoorbeeld het innemen van een ligplaats door een ander vaartuig dan een woon-schip, is niet nader beperkt anders dan dat het in overeenstemming moet zijn met de bestemming ‘Water’.

Opvalt dat in de meeste bestemmingsplannen het begrip ‘Oeverstrook’ weliswaar is gedefinieerd (“een strook met een diepte van circa 5 meter vanaf de waterlijn, welke (tevens) dient als oever van het aangrenzende water”), maar dat daaraan geen nadere regels zijn verbonden.

Concluderend staan de bestemmingsplannen de bouw van steigers niet of nauwelijks in de weg.

3.2.3. Andere gemeentelijke regelingen

De Welstandsnota bevat geen bijzondere criteria voor steigers.

¹⁷ Het gebied waarop het bestemmingsplan ‘Noordwolde Kern’ (vastgesteld 2012-06-28) betrekking heeft, bevat geen vaarwateren, althans zijn de daarin gelegen wateren niet verbonden met doorgaande vaarroutes.

Er geldt in Bedum geen liggeldverordening of precarioverordening. Er wordt geen liggeld geheven (de situatie in Onderdendam uitgezonderd) of precario geheven. De haven-, kade- en liggeldverordening die eerder in Bedum van kracht was, heeft de raad ingetrokken vanwege de beperkte handhaafbaarheid en de daaraan verbonden kosten, en vanwege de toen ontstane mogelijkheid om woonboten aan te slaan voor roerende zaakbelasting.

Het privaatrecht wordt in Bedum zeer beperkt ingezet: voor het gebruik van gemeentegrond door steigers of het innemen van een ligplaats wordt, met uitzondering van de jachthaven en de aanlegkades in Onderdendam (huur-verhuur), geen financiële vergoeding gevraagd.

Bestaand beleid in Winsum, De Marne en Weesp

Het college heeft nadrukkelijk ook gevraagd om inzicht in de regelgeving en het beleid van de naburige gemeenten Winsum en De Marne. Omdat die gemeente tijdens de raadsvergadering als voorbeeld door de vragensteller is aangedragen, is ook kort aandacht besteed aan de gemeente Weesp.

Ter beantwoording van de vraag hoe het in de naburige gemeenten Winsum en De Marne is geregeld, is telefonisch contact gezocht met die gemeenten en zijn de gemeentelijke websites geraadpleegd. Daaruit is het volgende naar voren gekomen.

4.1 Gemeente Winsum

De bepalingen over openbaar water in de APV van de gemeente Winsum zijn nagenoeg gelijklopend aan die van Bedum. Ook die gemeente heeft op dit punt de VNG-modelverordeningsbepalingen overgenomen.¹⁸ Ook artikel 5:24 APV Winsum voorziet in een verbodsbepaling in het eerste lid en een meldingsplicht. De naleving van deze bepalingen wordt in de praktijk niet gehandhaafd. Evenmin is voorzien in een nadere regeling of zijn die bepalingen uitgewerkt in beleidsregels. Voor woonboten is woonschepenbeleid vastgesteld op basis van de Woonschepenverordening. Eigenaren van woonboten worden aangeslagen voor roerende zaakbelasting. Zij betalen geen liggeld. Voor alle overige vaartuigen worden geen liggelden geïnd. Daarvoor is ook geen juridische basis.

Net als in Bedum is het *woonschepen*beleid in Winsum aardig dichtgetimmerd. Ligplaatsen zijn geregeld in de toepasselijke bestemmingsplannen en via de Woonschepenverordening Winsum en de daarbij behorende ligplaatsenkaart. Het valt op dat ook in Winsum geen afstemming lijkt te hebben plaatsgevonden tussen de APV en de Woonschepenverordening voor wat betreft de aanwijzing van ligplaatsen.¹⁹

¹⁸ Inclusief het ontbreken van het woord 'melding' in lid 2 van artikel 5:24 APV.

¹⁹ Het verbod heeft betrekking op alle vaartuigen, dus ook woonschepen. Nu daarvoor in een specifieke regeling is voorzien, had het voor de hand gelegen die onder de reikwijdte van artikel 5:25 APV Winsum uit te halen.

Voor Wabo-vergunningplichtige steigers wordt een omgevingsvergunning afgegeven, die onder meer wordt getoetst aan het toepasselijke bestemmingsplan. In de bestemmingsplannen zijn ruimtelijke randvoorwaarden gesteld aan het bouwen van steigers; er zijn grenzen gesteld aan de maatvoering en voorwaarden aan de omgeving. Het gebruik van de gronden als permanente liggelegenheid van (recreatie)vaartuigen is in het bestemmingsplan nadrukkelijk aangemerkt als met het bestemmingsplan strijdig gebruik.

In Winsum is het ligplaatsen en steigerbeleid vertaald in de bestemmingsplannen. Op basis van de APV wordt niet of nauwelijks gehandhaafd. Voor zover kon worden nagegaan, worden geen liggelden geheven of is men langs privaatrechtelijke weg vergoedingen verschuldigd.

4.2 Gemeente De Marne

Binnen de gemeente De Marne zijn veel steigers door de gemeente zelf opgericht en daar in onderhoud en beheer. Verder zijn er meerdere jachthavens, waarbij kan worden onderscheiden in publieke en private jachthavens. Binnen de verschillende dorpskernen bestaan verenigingen of stichtingen die het beheer hebben gekregen over het innemen van ligplaatsen. Opvallend is dat is genoemd dat bepaalde jachthavens alleen toegankelijk zijn voor inwoners van De Marne. Of het maken van onderscheid naar inwoner daadwerkelijk wordt gemaakt en of dat legitiem is, weet men daar niet.

De raad van de gemeente De Marne heeft er niet voor gekozen in artikel 5:24 van de APV een verbodsbepaling op te nemen in combinatie met een meldingsplicht, maar heeft de vergunningplicht gehandhaafd. Dat zou in de praktijk tot gevolg moeten hebben dat de omgevingsvergunning naast de activiteit bouwen (en eventueel de activiteit strijd met het bestemmingsplan) ook betrekking heeft op de APV-activiteit het plaatsen van voorwerpen in, op of boven het water. In de praktijk wordt evenwel de APV-vergunningprocedure niet gevoerd en worden aanvragen voor omgevingsvergunning voor steigers getoetst aan de hierna te beschrijven Ligplaatsregeling.

Voor het bouwen van steigers zijn geen APV-regels opgesteld. Een aanvraag om omgevingsvergunning voor de bouw van een steiger wordt net als in Bedum getoetst aan het bestemmingsplan.²⁰ Specifieke maatvoering is daarin niet voorgeschreven. In algemene zin mag een bouwwerk geen gebouw zijnde worden gebouwd tot een hoogte van maximaal 1 meter.

Ter uitvoering van het toen zo genummerde 5.3.2, lid 2, (nu artikel 5:25, lid 2) van de APV De Marne heeft het college ligplaatsgebieden aangewezen en nadere regels gesteld in de vorm van de 'Ligplaatsregeling' (2005) ter zake van 17 van elkaar te onderscheiden locaties. Daarmee is voor iedereen duidelijk waar wel of niet ligplaatsen kunnen worden gerealiseerd. Uit de inleiding van die regeling valt op te maken dat het college daartoe heeft besloten vanwege de dreigende overloop van boten vanuit het Friese door capaciteitsgebrek aldaar: *“om de – toekomstige – vraag op het aanbod af te stemmen en ongewenste situaties te voorkomen is het gewenst de ligplaatsenproblematiek middels het stellen van nadere regels te reguleren”*. In de regels is onder meer onderscheid gemaakt tussen aanleggen en ligplaats innemen, tussen passantenligplaatsen en vaste ligplaatsen, en tussen verschillende soorten vaartuigen. Met het oog op de uitvoerbaarheid is aangegeven dat diverse locaties in

²⁰ Uit de bijlage valt af te leiden dat de planregels van het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente De Marne vergelijkbare bouwregels bevatten als de Bedumse bestemmingsplannen.

beheer worden gegeven bij een watersportvereniging of een vereniging dorpsbelangen. Dat is in de praktijk ook gebeurd.

Wat opvalt is dat de Ligplaatsenregeling in artikel 2, lid 1, nadrukkelijk vermeldt dat het is toegestaan dat de rechthebbende met één tot zijn eigendom behorend vaartuig ligplaats mag innemen aan het erf van zijn woning, gelegen zowel in of buiten de bebouwde kom(, tenzij dat een woonschip of bedrijfsvaartuig is). Uit de toelichting blijkt dat dit artikellid is opgenomen met de bedoeling te voorkomen dat eigenaren van aan openbaar vaarwater gelegen eigendommen al dan niet tegen betaling toestaan dat meerdere vaartuigen aan dat eigendom ligplaats innemen.²¹ Daarmee wordt beoogd ongewenste concentraties te voorkomen van vaartuigen met het oog op openbare orde, veiligheid en aanzien van de gemeente.

Volgens artikel 6, lid 1, van de Ligplaatsenregeling worden de tarieven jaarlijks vastgesteld door de eigenaar. Niet duidelijk omschreven is welke juridisch financiële constructie men hiermee precies voor ogen heeft gehad. Een bepaling waarin een betalingsverplichting is opgenomen ontbreekt. In het bijbehorende Havenreglement wordt gesproken over ‘huurder’. Dat suggereert dat sprake is van een beheerconstructie waarbij de beheerder huurpenningen int. Daarnaast bestaat de Verordening Liggelden 2011, die de bevoegdheid geeft een recht te heffen ter zake van het gebruik van – kortweg – gemeentelijke wateren.²² Uit de definitie van het begrip ‘ligplaats’ volgt dat de regels betrekking hebben op erkende ligplaatsen. Dat zijn ligplaatsen die op grond van de ligplaatsverordening of het bestemmingsplan als zodanig zijn aangewezen. Omdat geen Ligplaatsverordening van kracht is, zijn de aanwijzingen in de bestemmingsplannen bepalend. Opmerking verdient dat in de Verordening liggelden onder meer onderscheid is gemaakt tussen zomer- en winterseizoen. De inning van liggelden gebeurt niet door een heffingsambtenaar, maar door degenen aan wie het beheer van de eigendommen is overgelaten of door of namens de eigenaren. Als er moet worden betaald, is dat in de eerste plaats toeristenbelasting en in de tweede plaats liggeld(belasting) waar het gemeentelijke wateren of openbare jachthavens betreft en (waarschijnlijk) huurpenningen voor zover het private wateren betreft. Een geïnterviewde ambtenaar heeft aangegeven dat in de praktijk enkel nog liggelden worden geheven voor de aanwezigheid langer dan vier dagen van boten in jachthavens.²³

Handhaving in de Marne komt in de praktijk neer op reageren op signalen. Er is geen ambtenaar die voortdurend toezicht houdt en liggelden int, een havenmeester. Die was er in het verleden wel, maar die is – naar het zich laat aanzien uit kostenoverwegingen – niet meer in functie. Steigers en aanlegplaatsen houden de gemoederen niet bezig in De Marne. Hoogst zelden komt het tot een incident.

Vermeldenswaard dat de gemeente De Marne nadrukkelijk heeft onderkend dat zij zelf verantwoordelijk is voor het onderhoud van beschoeiingen, kademuren en steigers die deel uitmaken van de openbare ruimte die in beheer is bij de gemeente.²⁴ Gebrekkig onderhoud kan tot aansprakelijkstelling leiden. Daarbij is erop gewezen dat de gemeente op basis van

²¹ Het is nadrukkelijk wel toegestaan dat gedurende korte tijd meerdere vaartuigen worden afgemeerd als sprake is van bezoek van familie of kennissen. Over de consequenties die dit heeft voor de handhavingspraktijk is niets opgemerkt.

²² Op 17 december 2013 staat de vaststelling van een aangepaste verordening, de ‘Verordening liggelden 2014’ op de agenda van de gemeenteraad.

²³ Volgens de bevraagde ambtenaar mogen boten niet langer dan vier dagen op één plek liggen en moeten die bij verplaatsing ten minste 150 meter van de eerdere ligplaats plek worden verwijderd. Uit de Ligplaatsregeling valt op te maken (artikel 3, lid 2) dat niet binnen twaalf uren op dezelfde locatie mag worden aangelegd, waarbij als dezelfde plaats wordt aangemerkt enige plaats binnen een afstand van 500 meter van de vorige plaats.

²⁴ Gemeente De Marne - Beleidsplan beschoeiingen, kademuren en steigers 2014-2023

het Besluit Begrotingen en Verantwoording provincies en gemeenten verplicht is inzicht te geven in haar kapitaalgoederen.

4.3 **Gemeente Weesp**

Vergeleken met Bedum is de gemeente Weesp veel waterrijker en kent zij aanzienlijk intensiever recreatie)vaarverkeer van zowel eigen inwoners als passanten.

Ook de gemeente Weesp heeft de vergunningplicht voor het plaatsen van voorwerpen op, in of boven het water gehandhaafd in het artikel 5:23 APV Weesp. Anders dan bij andere gemeenten is daarbij in afwijking van de modelverordening ook het belang van het aanzien van de gemeente opgenomen.²⁵

Voor zover van belang is het beleid van de gemeente Weesp op basis van de Nota afmeeren steigerbeleid 2010 gericht op het bieden van afmeerplaatsen voor recreatieboten in doorgaand vaarwater bij die locaties waarbij water direct grenst aan een eigen terras, tuin, erf of bedrijfsterrein (met daarop een woning of bedrijfspand). In die gevallen kunnen, mits bepaalde maatvoering in acht wordt genomen, ook steigers worden toegestaan. Daarom is de regel gesteld dat bij een tuin, erf of bedrijfsterrein direct grenzend aan het water – met op het betreffende perceel een woning of bedrijfspand – voor dat perceel maximaal één steiger is toegestaan. Tussen de woning of het bedrijfspand en het water mag geen openbare weg aanwezig zijn (behalve als dat in het beleid expliciet is aangegeven).

Voor passanten is voorzien in een speciale passantenkade. Voor het innemen van een aanlegplaats aan die kade worden liggelden geïnd door de VVV aan wie die bevoegdheid is overgedragen. Het beleid is niet van toepassing op situaties waarbij slechts kort, tot maximaal vier dagen, wordt afgemeerd of waarbij het nemen van ligplaats op andere wijze is geregeld (woonschepen).

Uit voornoemde nota valt af te leiden dat de gemeenteraad van Weesp bewust heeft aangestuurd op de eis van een planologisch relevante functionele relatie tussen de steiger of ligplaats en het perceel dat daarmee wordt gediend. Per gebied (rekening is gehouden met de aard en breedte van het water en de lokale bebouwing) zijn daarvoor in het beleid voorschriften gegeven.

Inmiddels is de APV van ondergeschikte betekenis geworden en handhaaft ook Weesp primair, waar het steigers en ligplaatsen aangaat, op basis van de bouwregelgeving en dan in het bijzonder op basis van het bestemmingsplan.

²⁵ Artikel 5:23, lid 1, APV Weesp luidt als volgt: “Het is in verband met de openbare orde, *het aanzien van de gemeente*, de volksgezondheid en veiligheid op het openbaar water verboden zonder vergunning van het college een voorwerp, niet zijnde een vaartuig, op, in of boven openbaar water te plaatsen, aan te brengen of te hebben.”

De noodzaak van of de wens tot nieuw beleid

De keuze om actief beleid te voeren ten aanzien van steigers en ligplaatsen berust op autonome bevoegdheden en is daarmee een eigen vrije keuze. Actief beleid veronderstelt een kenbaar beleidsdoel dat kan worden herleid tot beschermenswaardige concrete belangen. Als die belangen bekend zijn, kan worden nagegaan in hoeverre gemeentelijke regelgeving sturend kan worden ingezet en of en zo ja, in hoeverre, de bevoegdheid daartoe door hogere regelgeving wordt beperkt.

5.1 Voorlopig standpunt van het college

Tijdens de raadsvergadering is van de kant van het college aangegeven dat in de afgelopen 20 jaar slechts tweemaal sprake is geweest van problematiek met betrekking tot ligplaatsen. Daarbij is opgemerkt dat al eerder is gekozen af te zien van het opstellen van specifiek beleid om drie redenen. De eerste reden is de zeldzaamheid van de ‘problematiek’. Indien het bij enkele voorvallen blijft, is het niet opportuun daarvoor uitgebreid beleid op te stellen. De tweede reden is dat eventueel aangescherpt beleid voor iedereen gaat gelden, dus voor *alle* inwoners van de gemeente Bedum, niet alleen voor buitenstaanders. Als derde reden zijn de uitvoerings- en handhavingskosten aangedragen. Nieuwe regelgeving moet worden ‘opgetuigd’ en geïmplementeerd. Handhaving kost extra tijd en middelen. De handhavingscapaciteit is beperkt. Al deze argumenten gelden voor het college nog onverkort.

5.2 Beleidsmotieven

Voor het beleidsdoel is belangrijk te weten vanuit welk motief de wens tot het weren van buitenstaanders wordt ingegeven, of, anders geformuleerd, welk belang daarmee is gediend.

De vragen die centraal staan in deze notitie vloeien rechtstreeks voort uit het vragenuur tijdens de vergadering van de gemeenteraad van Bedum van 17 oktober 2013 en volgen de vragen van een gemeenteraadsfractie over een aanvraag voor een omgevingsvergunning

door een inwoner van de gemeente Groningen voor de bouw van een steiger midden in het centrum van Zuidwolde, het ligplaats innemen door meerdere boten aldaar en, in bredere zin, over te voeren steiger- en ligplaatsenbeleid. Uit het verslag van de raadsvergadering lijkt te kunnen worden opgemaakt dat de vragen zijn ingegeven door de angst dat, omdat “iedereen bijvoorbeeld uit de provincie Groningen, uit Nederland of uit Europa”, een vergunning kan verkrijgen voor de aanleg van een steiger, de oever vol komt te liggen doordat meerdere boten worden aangelegd en dat bovendien voor een langere periode (semi-permanent verblijf) gebeurt. Daarbij lijkt te worden verondersteld dat het maken van uitzonderingen voor inwoners van Bedum mogelijk is, wat overigens bij de behandeling door het college nadrukkelijk is tegengesproken. Het sentiment dat inwoners van Bedum op dit punt bevoorrecht behoren te zijn ten opzichte van buitenstaanders is lastig is terug te voeren op een reëel te beschermen belang dat rechtvaardigt dat burgers van buiten Bedum anders worden behandeld dan inwoners van Bedum. Voor het ‘Afmeer- en steigerbeleid’ van de gemeente Weesp dat in de raadsvergadering is aangehaald als voorbeeld van te voeren steigerbeleid, is in elk geval de persoon als zodanig niet als uitgangspunt genomen. Navraag heeft geleerd dat men daar met het oog op een goede ruimtelijke ordening de eis heeft gesteld dat sprake moet zijn van een functionele relatie tussen de steiger of aanlegplaats en de locatie waaraan die ten dienste staat. Wie daarbij de rechthebbende is, maakt in beginsel niet uit. Natuurlijk is het wel zo dat met die insteek indirect toch in bepaald opzicht de inwonereis wordt gesteld.

De reden voor de wens tot discriminatie lijkt vooral te zijn gelegen in de angst voor wildgroei. Dat kan juridisch worden teruggevoerd op het (APV)belang bij het voorkomen van aantasting van het aanzien van de gemeente. Denkbaar is dat daarbij – in verband met het komen en gaan naar de steiger en het daar aanwezig zijn – ook verkeers- of overlastgerelateerde belangen aan de orde kunnen zijn. Een andere mogelijke reden voor het activeren van beleid kan zijn – daarop is tijdens het onderzoek door een geïnterviewde gewezen – dat de tendens is dat de gemeente Groningen stringent handhaaft ten aanzien van (voornamelijk) woonschepen. Schepen die zich niet aan de regels houden, moeten worden verwijderd en zoeken dan hun toevlucht naar de naburige gemeenten.

Daarnaast is een financieel motief genoemd, waarbij ook gevoelens van rechtvaardigheid een rol lijken te spelen; bewoners van buiten sparen lig- of havengeld uit. Daarbij wordt voorondersteld dat ook de aanname een rol speelt dat het heffen van leges drempelverhogend werkt (en daarmee indirect wildgroei tegengaat).

Tot slot ligt het voor de hand aan te nemen dat behoefte bestaat aan een ‘kapstok’ om in incidentele situaties toch een handvat te hebben op te treden. Dat roept in ieder geval de vragen op of een dergelijke kapstok al bestaat en of die toereikend is. Als dat niet zo is en als dat mogelijk is, kan worden overwogen in dergelijke regel of regels te voorzien.

5.2.1. De ingezetene-eis of de eis van lokale binding

Voor de eis dat alleen inwoners van Bedum een steiger mogen bouwen of ligplaats mogen innemen, is in beginsel geen plek in een verordening of bestemmingplan. Die eis is discriminerend. Discriminatie is op grond van internationale verdragen en nationale regelgeving niet toegestaan. Wel geldt dat daarop onder bepaalde omstandigheden uitzonderingen mogelijk zijn.

Om bij de toepassing van het EVRM toch onderscheid te mogen maken tussen inwoners van Bedum en buitenstaanders dient het onderscheid (een beperking van de rechten van bui-

tenstaanders) in de eerste plaats zijn grondslag te vinden in een wet. Dat kan ook de APV zijn. Daarnaast moet de beperking in een democratische samenleving noodzakelijk zijn in het belang van de nationale veiligheid of van de openbare veiligheid, voor de handhaving van de openbare orde, voor de voorkoming van strafbare feiten, voor de bescherming van de gezondheid of van de goede zeden of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

Vooralsnog wordt niet ingezien hoe een dergelijk onderscheid kan worden gerechtvaardigd waar het gaat om het bouwen van steigers of het innemen van ligplaatsen. Dat bepaalde inwoners van Bedum overlast (kunnen) ervaren door de aanwezigheid van boten van buitenstaanders lijkt niet te kunnen gelden als een belang dat een dergelijke beperking noodzakelijk maakt.

In het licht van de APV is de dienstenrichtlijn van belang. Die verbiedt iedere discriminatie op grond van nationaliteit of woonplaats van de afnemer.

(65) De vrijheid van vestiging veronderstelt met name het beginsel van gelijke behandeling, dat niet alleen het discrimineren op grond van nationaliteit verbiedt, maar ook elke indirecte discriminatie op grond van andere criteria die in de praktijk tot hetzelfde resultaat kunnen leiden. De toegang tot of de uitoefening van een dienstenactiviteit in een lidstaat, als hoofd- of als nevenactiviteit, mag derhalve niet afhankelijk worden gesteld van criteria als de plaats van vestiging, de feitelijke of juridische verblijfplaats of de plaats waar de dienstenactiviteit voornamelijk wordt uitgeoefend. [.....]²⁶

5.2.2. Beleidsmotief: het tegengaan van wildgroei

Vooropgesteld wordt dat in Bedum van wildgroei van steigers op dit moment in de praktijk geen sprake is. Daarvoor is het aantal steigers te beperkt (<50 in de hele gemeente). Voor zover kon worden nagegaan, heeft het uiterlijk of hebben de afmetingen van steigers nooit tot problemen geleid. Evenmin is in Bedum sprake van een overtal of wildgroei aan afge-meerde boten, ook niet van niet-woonboten. Dat in het verleden zelden of nooit sprake is geweest van incidenten ter zake van het afmeren van boten, is al eerder opgemerkt. Van het verder heffen van liggelden is al geruime tijd geleden voornamelijk om budgettaire redenen afgezien. Anders dan dat de gemeente Groningen de afgelopen tijd een stringenter handhavingsbeleid voert dat daarom mogelijk gevolgen heeft voor naburige gemeenten, zijn er geen aanwijzingen dat een botenvloot in aantocht is. Daarbij komt dat momenteel alle ligplaatsen die zijn aangewezen voor woonschepen, bezet zijn en dat daarvoor een (lange) wachtlijst bestaat.²⁷ Bovendien moet in aanmerking worden genomen dat de Woonschepenverordening een solide basis biedt om tegen illegale woonschepen op te treden.²⁸

Het bovenstaande laat onverlet dat de angst voor wildgroei toch reden kan zijn om verdere regels te stellen, zeker als men de mogelijkheid wil houden om in voorkomende concrete gevallen op te kunnen treden. Daarbij wordt de kanttekening geplaatst dat men het begrip wildgroei dan wel moet objectiveren.

²⁶ Richtlijn nr. 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt.

²⁷ Bron: https://gemeentewinkel.bedum.nl/producten/ligplaatsvergunning_woonschepen.

²⁸ Aangenomen wordt dat het bij een 'overlopers' uit een andere gemeente, zoals Groningen, in de meeste gevallen om een woonschip zal gaan. Daarvoor is voorzien in specifieke regelgeving.

Juridisch beschouwd lijkt het bestemmingsplan het aangewezen instrument om wildgroei tegen te gaan. De rechtsfiguur bestemmingsplan is namelijk verplicht op basis van de Wet ruimtelijke ordening en die wet is van hogere orde dan de APV. In de APV mogen geen zaken worden geregeld die al worden bestreken door hogere regelingen en uitsluitend zaken die behoren tot de gemeentelijke huishouding. Daarbij komt dat de problematiek betrekking heeft op ruimtelijke belangen; de verhouding tussen verschillende bestemmingen en de manier waarop daaraan (structureel) invulling wordt gegeven.²⁹ Zo beschouwd, regelt het bestemmingsplan het soort gebruik dat wordt toegestaan en de APV de manier waarop invulling wordt gegeven aan dat gebruik. Als daarbij wordt gekeken naar andere gemeenten, blijkt dat die in de praktijk ook hun beleid ter zake ophangen aan de bestemmingsplannen.

Het bestemmingsplan kan regels bevatten met betrekking tot de maatvoering van steigers of gebruiksregels, of op de plankaart kunnen locaties worden aangewezen waarop al dan niet met bepaalde vaartuigen mag worden aangemeerd/ligplaats worden ingenomen. Daarbij wordt aangenomen dat op basis van een afweging van ruimtelijke belangen kan worden gekozen voor een regeling die een functionele relatie eist tussen de steiger of aanlegplaats en de locatie waaraan die ten dienste staat.

Het tegengaan van wildgroei kan ook worden nagestreefd door – net als in Weesp en De Marne in eerste instantie is gedaan – uit te gaan van regulering op basis van de APV, waarbij primair het belang bij de bescherming van het aanzien van de gemeente als uitgangspunt wordt genomen, welk belang overigens in Bedum (nog) niet in artikel 5:24 APV Bedum is genoemd. Het college kan voorzien in nadere regels of beperkingen. Hoe die regels concreet worden ingevuld is afhankelijk van wat men waar wel of niet wil toestaan. Daarbij dient de gemeenteraad te voorzien in een toereikende wettelijke bevoegdheden op grond van de APV.

5.2.3. Financiële motieven

Het is theoretisch denkbaar dat berekenende inwoners van andere gemeenten met hun boten uitwijken naar gemeenten waar niet of nauwelijks haven- of liggeld wordt ingevorderd. Er zijn echter geen aanwijzingen dat dat thans op grotere schaal in Bedum gebeurt. Daarbij is het de vraag of financiële motieven voor booteigenaren leidend zijn. Het is niet ondenkbaar dat de locatie en de aanwezigheid van voorzieningen dat in belangrijke mate ook zijn.

Er is destijds voornamelijk uit financiële overwegingen voor gekozen de haven- en liggeldverordening in Bedum in te trekken. Het opnieuw opstellen en invoeren van een liggeldenregeling kost geld en legt beslag op de beschikbare ambtelijke capaciteit. Daarbij komt dat de regeling zal gelden voor iedere in aanmerking komende inwoner van Bedum.

Het privaatrecht biedt handvatten om het gebruik van gemeentelijke eigendommen onder vooraf bepaalde voorwaarden te laten plaatsvinden of tegen een bepaalde vergoeding. Daarbij past de kanttekening dat lang niet alle oevers in gemeentelijke handen zijn.

5.2.4. De kapstok(ken)

²⁹ Hier gaat het bijvoorbeeld om de verhouding tussen de bestemming 'water' en de bestemming 'wonen'; zij die wonen op het land ondervinden overlast door aantasting van hun uitzicht als gevolg van activiteiten die plaatsvinden op het water.

De APV Bedum bevat in zekere zin al een kapstok om tegen uitwassen op te treden. Artikel 5:26 geeft het college de bevoegdheid om aan de rechthebbende op een vaartuig aanwijzingen te geven met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, de milieuhygiëne en het aanzien van de gemeente. En dergelijk aanwijzing zal in een concreet geval goed gemotiveerd moeten worden.

Het college kan verder aanvullend nadere regels stellen, zoals ook het college van De Marne heeft gedaan, die als kapstok kunnen dienen en/of beperkingen stellen als bedoeld in artikel 5:25, lid 2, APV. De gemeenteraad kan er bovendien voor kiezen de criteria (nu: soort en aantal) voor het stellen van beperkingen verder uit te breiden.

Alleen de belangen die nu zijn genoemd in artikel 5:24 APV kunnen worden gehanteerd om op te treden tegen steigers op grond van de APV. Het toevoegen van een aanvullend belang met het oog op de gemeentelijke huishouding (bijvoorbeeld het belang bij het aanzien van de gemeente) biedt meer kapstok.

Voor het bovenstaande geldt als aandachtspunt dat als sprake is van wijziging van de wettelijke regeling moet worden voorzien in overgangsrecht. Het overgangsrecht wordt gemaakt om -maatschappelijk- ongewenste gevolgen voor bestaande situaties te vermijden en fricties tussen oude en nieuwe situaties te voorkomen.³⁰

5.3 Conclusies voor wat betreft Bedum

Het kader voor het al dan niet toestaan van steigers (en vergelijkbare voorzieningen) en het innemen van ligplaatsen in Bedum betreft nu de APV en de toepasselijke bestemmingsplannen. De APV gaat uit van een verbodsstelsel waarop niet actief wordt gehandhaafd. Steigers zijn op grond van de APV Bedum alleen dan verboden als sprake is van gevaar voor de bruikbaarheid van het openbaar water of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel als die een belemmering is voor het doelmatig beheer en onderhoud van het openbaar water. Omdat bovendien de bestemmingsplannen niet of nauwelijks bouwregels bevatten, is er voor wat betreft de bouw van steigers veel mogelijk. Tot op heden heeft de grootte of het uiterlijk van een steiger niet tot problemen geleid.

Veel bepalender zijn de ligplaats en de voorwaarden waaronder die kan worden ingenomen. Immers, als ergens geen ligplaats mag worden ingenomen, kan een steiger op die plek niet dat doel dienen. De huidige situatie is dat ligplaatsen voor woonschepen in de bestemmingsplannen zijn geregeld, ligplaatsen voor overige vaartuigen niet. Speciaal voor woonschepen zijn ligplaatsen verder aangewezen op grond van de Woonschepenverordening. Er is niet voor gekozen een ligplaatsbesluit te nemen op grond van artikel 5:25, lid 1, van de APV. Daarmee zijn die laatste twee regelingen niet optimaal op elkaar afgestemd. Het college heeft geen gebruik gemaakt van de bestaande bevoegdheid nadere regels te stellen in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, milieuhygiëne en het aanzien van de gemeente of beperkingen stellen naar soort en aantal vaartuigen.

Of wordt overgegaan tot aanscherping van het beleid is een eigen vrije keuze. Momenteel is het instrumentarium om op te treden beperkt en is een deel daarvan bovendien niet benut. Voor een actievere opstelling verdient het aanbeveling te voorzien in een duidelijke be-

³⁰ Aanwijzingen voor de Regelgeving 166

stemmingsplanregeling. Daarnaast kan het college invulling geven aan de bestaande bevoegdheden die de APV nu biedt. Het college kan de gemeenteraad voorts voorleggen die te verruimen. Voor het treffen van rechten of het innen van gelden langs bestuursrechtelijke weg is een nieuwe wettelijke basis nodig in de vorm van een raadsverordening. Aan het gebruik van gemeentelijke eigendommen kunnen voorwaarden worden verbonden of daarvoor kan een vergoeding worden bedongen.

5.3.1. Beweegrichtingen

Als men wil kiezen voor aanscherping van het beleid, zijn onder meer de volgende reële beweegrichtingen denkbaar. Daarbij is de beschikbaarheid en inzet van handhavingscapaciteit niet betrokken.

APV

Bevoegdheid raad

Steigers

Opnieuw een vergunningstelsel opnemen in artikel 5:24, lid 1, APV Bedum maakt een preventieve toets en adequatere handhaving mogelijk.

Door het alsnog toevoegen van het belang bij ‘het aanzien van de gemeente’ als toetsingsgrond in de tekst van artikel 5:24 APV Bedum, wordt een kapstok gecreëerd om in elk geval tegen aperte aantastingen van dat aanzien op te kunnen treden.

Ligplaatsen

Een vergunning- of ontheffingstelsel opnemen in artikel 5:25, lid 1, APV Bedum maakt een preventieve toets en adequatere handhaving mogelijk.

Bevoegdheid college

Steigers

Als een vergunningstelsel opnieuw wordt ingevoerd, kan het college, als en voor zover daartoe de bevoegdheid is gegeven, de voorwaarden waaronder vergunning wordt verleend nader inkaderen.

Ligplaatsen

Het college heeft thans geen gedeelten van openbaar water binnen de gemeente aangewezen als plaatsen waar het verboden is met een vaartuig een ligplaats in te nemen, te hebben dan wel beschikbaar te stellen (artikel 5:25, lid 1, APV Bedum). Daartoe kan alsnog worden overgegaan, waarbij kan worden overwogen om ook speciale ligplaatsen voor passanten-vaartuigen aan te wijzen.

Ten aanzien van de niet-aangewezen delen heeft het college de bevoegdheid om nadere regels en/of beperkingen ex artikel 5:25, lid 2, APV Bedum te stellen.

Als een vergunning- of ontheffingstelsel wordt ingevoerd, kan het college, als en voor zover daartoe de bevoegdheid is gegeven, de voorwaarden waaronder vergunning wordt verleend nader inkaderen.

Bestemmingsplannen

Bevoegdheid raad

Steigers

De toepasselijke bestemmingsplannen kunnen al dan niet op termijn worden voorzien van nadere regels met betrekking tot aantal, plaats en maatvoering als bouw- en gebruiksregels.

Ligplaatsen

De toepasselijke bestemmingsplannen kunnen al dan niet op termijn worden aangevuld met regels met betrekking tot bijv. aantal, plaats en maatvoering als bouw- en gebruiksregels.

Verordeningen

Bevoegdheid raad

De raad kan ervoor kiezen een liggeldverordening vast te stellen en af te kondigen. Veel is mogelijk. De praktische bezwaren zijn de verwachte extra kosten en de handhaving van de verordening.

De raad kan er ook voor kiezen een precarioverordening vast te stellen en af te kondigen voor belasting van het gebruik van gemeentegrond. Voornoemde bezwaren gelden ook hiervoor.

Privaatrecht

Bevoegdheid gemeente (college)

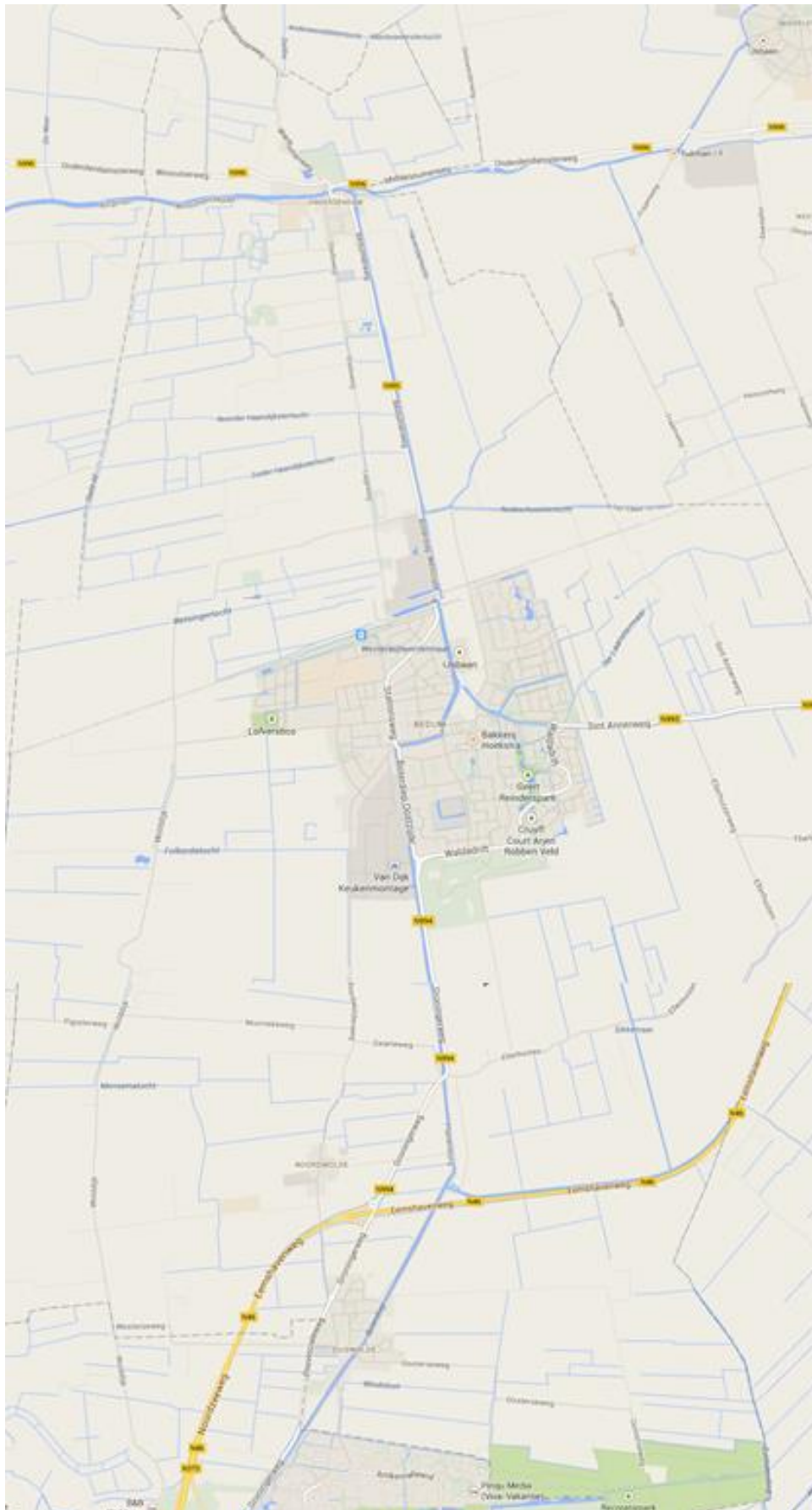
De gemeente kan met de betrokken gebruikers van of bouwers op gemeentegrond huur- en verhuurovereenkomsten aangaan.

De gemeente kan ten behoeve van het gebruik als voorwaarde stellen dat de gebruikers op eigen kosten opstalrechten vestigen.

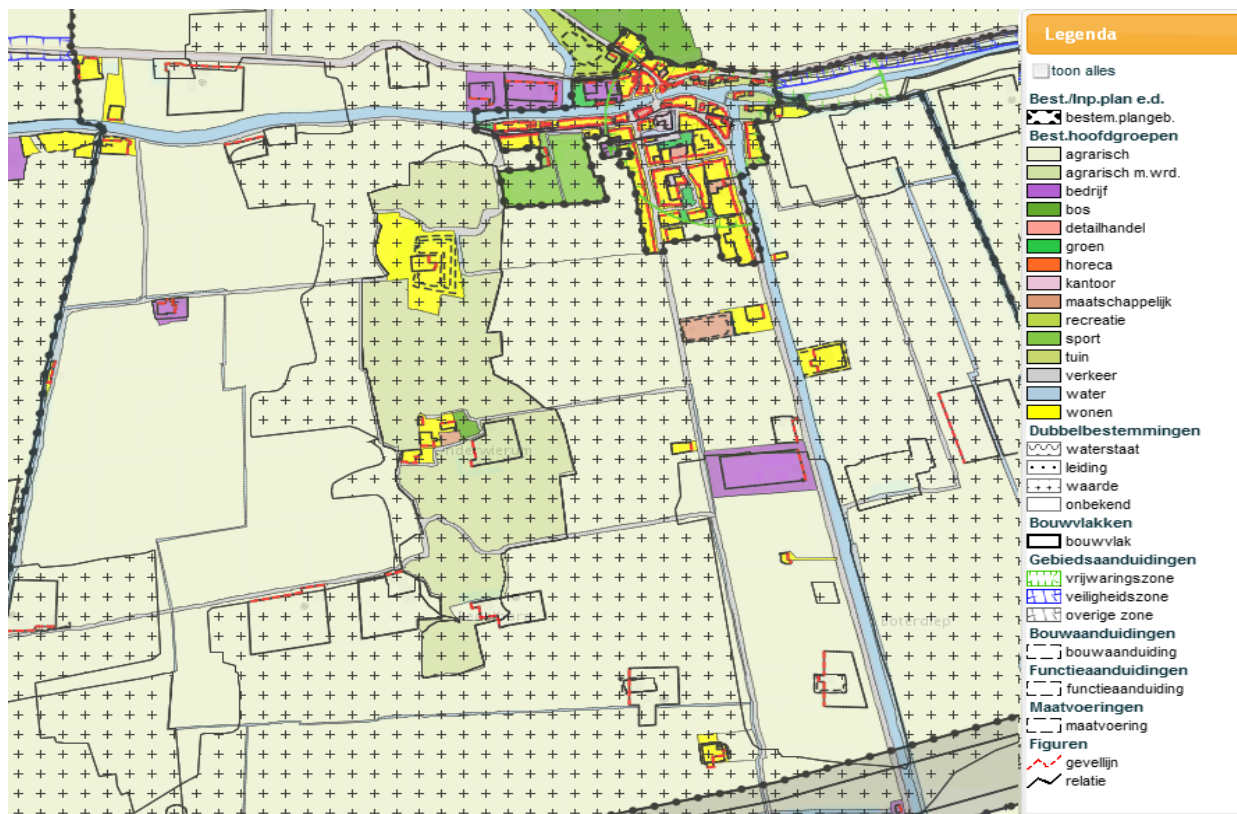
Bij het voorgaande moet in aanmerking worden genomen dat wordt voorzien in adequaat overgangsrecht. Veel van de steigers of ligplaatsen zijn al jarenlang aanwezig. Hieraan voorbij gaan, kan worden aangemerkt als onbehoorlijk bestuur.

Bijlagen

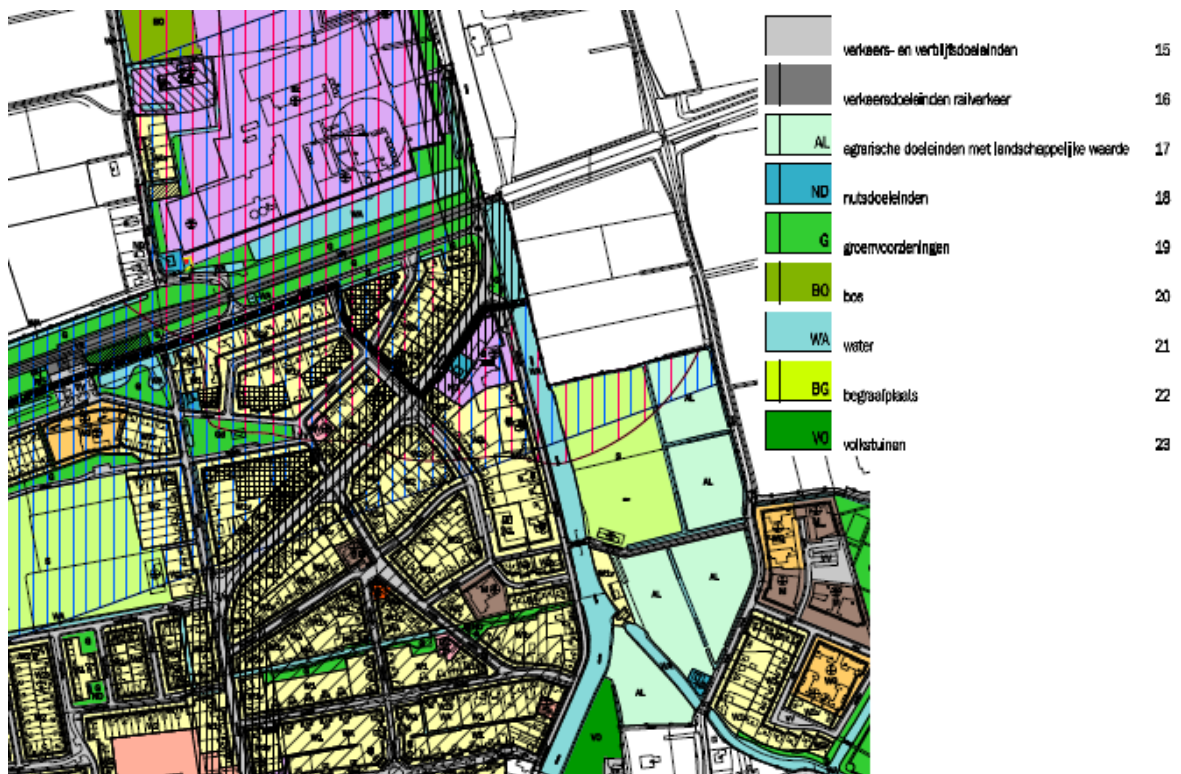
Kaart gemeente Bedum



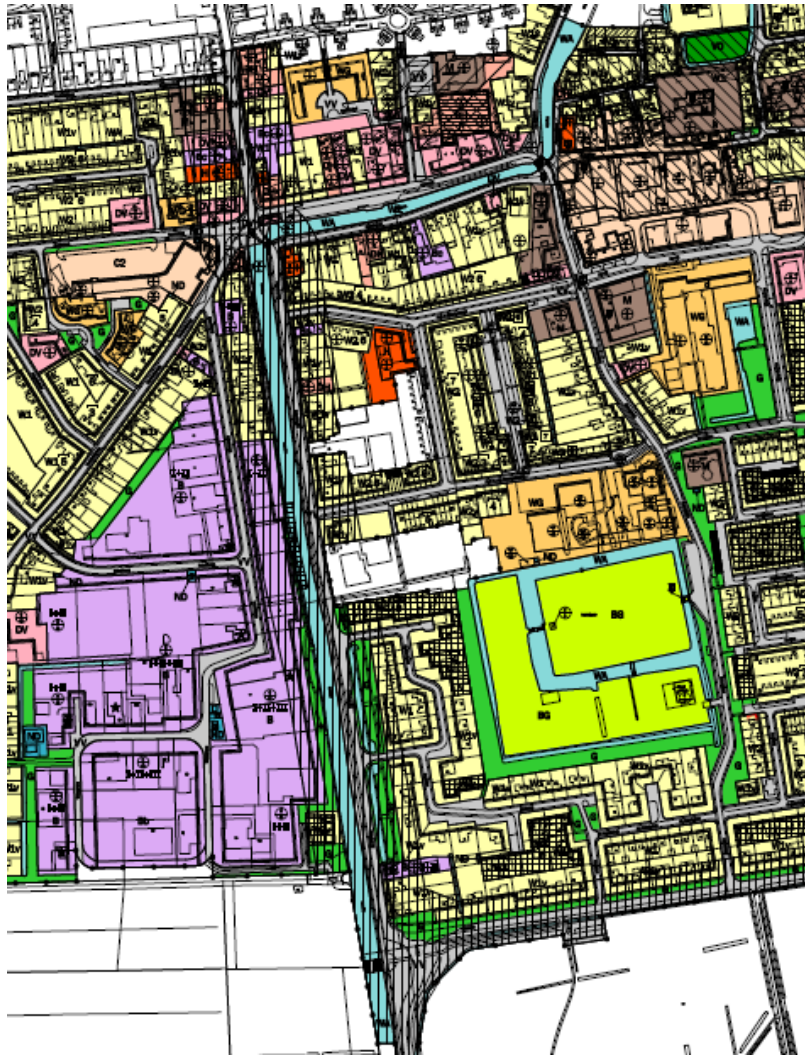
Bestemmingsplankaarten



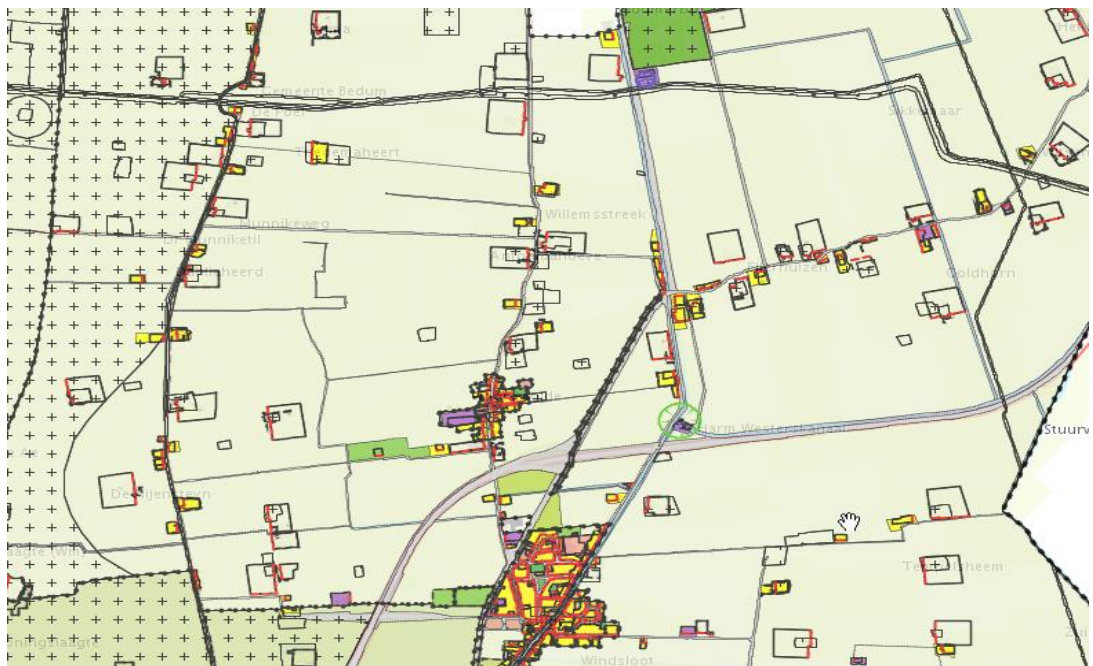
Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl



Bron: Bestemmingsplan Bedum Kern



Bron: Bestemmingsplan Bedum Kern



Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl

Regels bestemmingsplannen

Bestemmingsplan Kern Onderdendam

Artikel 1 (Begrippen)

1.44

Oeverstrook

een strook met een diepte van circa 5 meter vanaf de waterlijn, welke (tevens) dient als oever van het aangrenzende water;

Artikel 15 Water

15.1

Bestemmingsomschrijving

De voor 'water' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- water, oeverstroken en paden;
- bruggen;
- waterstaatkundige werken in de vorm van steigers;
- waterlopen.

15.2

Bouwregels

Op deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd; Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt dat de bouwhoogte niet meer dan 1 m mag bedragen.

15.3

Specifieke gebruiksregels

Onder strijdig gebruik met deze bestemming wordt begrepen het gebruik dat afwijkt van de bestemmingsomschrijving, waaronder in ieder geval wordt begrepen:

- het gebruik van onbebouwd blijvende gronden voor de opslag van voertuigen, schroot, afbraak- en bouwmaterialen, grond- en bodemspecie, puin- en vuilstortingen.

Deze bepaling is niet van toepassing op de opslag van materialen welke strekken tot realisering van de aan de grond gegeven bestemming, voor de opslag ten behoeve van de normale agrarische bedrijfsvoering en het normale onderhoud van tuinen en erven, waterlopen, paden en wegen.

Bestemmingsplan Buitengebied Bedum

Artikel 16 Water

16.1

Bestemmingsomschrijving

De voor 'water' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. water, oeverstroken en paden;
- b. bruggen;
- c. waterstaatkundige werken in de vorm van steigers;
- d. waterlopen met een cultuurhistorische en/of landschappelijke waarde;
- e. woonschepen, zoals bedoeld in de Woonschepenverordening Bedum 1999, door de gemeenteraad vastgesteld op 23 juni 1999, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'woonschepenligplaats'.

16.2

Bouwregels

- a. Op deze gronden mag per woonschip ten hoogste 10 m² aan bijgebouwen worden gebouwd met een bouwhoogte van ten hoogste 2,5 m.
- b. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt dat de bouwhoogte niet meer dan 1 m mag bedragen.

16.3

Specifieke gebruiksregels

Onder strijdig gebruik met deze bestemming wordt begrepen het gebruik dat afwijkt van de bestemmingsomschrijving, waaronder in ieder geval wordt begrepen het gebruik van de gronden voor reclaimedoeleinden.

Bestemmingsplan Kern Bedum

Artikel 1 (begripsbepalingen)

onder 46

Oeverstrook: een strook met een diepte van circa 5 meter vanaf de waterlijn, welke (tevens) dient als oever van het aangrenzende water

Artikel 21 Water

21.1.

Bestemmingsomschrijving

De op de plankaart voor water WA aangewezen gronden zijn bestemd voor: openbaar vaarwater, waterpartijen en waterlopen met een functie ten behoeve van de (recreatieve) scheepvaart, de waterberging en/of de waterhuishouding; met de daarbij behorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde, waaronder een fiets- en voetgangersbrug en, voor zover de gronden nader op de kaart worden aangeduid met “verkeersbrug” een verkeersbrug, berm- en oeverstroken, steigers en een lig- en aanlegplaats voor een woonboot, voor zover de gronden nader op de kaart worden aangeduid met “ligplaats woonboot”.

21.2.

Bouwvoorschriften

- 21.2.1 Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende bepalingen: op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd; in afwijking van het bepaalde onder a mogen op de gronden die op de kaart nader worden aangeduid met “ligplaats woonboot” bergingen ten behoeve van woonboten worden gebouwd, met dien verstande dat: de oppervlakte niet meer dan 8 m² mag bedragen; de hoogte niet meer dan 3 meter mag bedragen.
- 21.2.2 Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt dat de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, niet meer dan 6 meter mag bedragen.

21.3.

Gebruiksvoorschriften

- 21.3.1 Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken of te laten gebruiken op een wijze of tot een doel, strijdig met deze bestemming.
- 21.3.2 Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, zoals bedoeld in lid 21.3.1, wordt in ieder geval gerekend: het gebruik ten behoeve van een lig- en aanlegplaats voor woonboten buiten de nader op de kaart met “ligplaats woonboot” aangeduide gronden; het gebruik van onbebouwd blijvende gronden voor de opslag van voertuigen, schroot, afbraak- en bouwmaterialen, grond- en bodemspecie, puin- en vuilstortingen. Deze bepaling is niet van toepassing op de opslag van materialen welke strekken tot realisering van de aan de grond gegeven bestemming, voor de opslag ten behoeve van de normale agrarische bedrijfsvoering en het normale onderhoud van tuinen en erven, waterlopen, paden en wegen.
- 21.3.3 Burgemeester en wethouders verlenen vrijstelling van het bepaalde in lid 21.3.1, indien strikte toepassing daarvan zou leiden tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, welke beperking niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

21.4.

Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in lid 21.3.1 wordt aangemerkt als een strafbaar feit in de zin van de Wet op de Economische Delicten.

Bestemmingsplan Kern Noordwolde

Artikel 1 (Begrippen)

1.43

Oeverstrook

een strook met een diepte van circa 5 meter vanaf de waterlijn, welke (tevens) dient als oever van het aangrenzende water;

Artikel 11 Water

11.1

Bestemmingsomschrijving

De voor 'water' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
 water, oeverstroken en paden;
 bruggen;
 waterstaatkundige werken in de vorm van steigers;
 waterlopen;

11.2

Bouwregels

Op deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd;
 Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt dat de bouwhoogte niet meer dan 1 m mag bedragen.

11.3

Specifieke gebruiksregels

Onder strijdig gebruik met deze bestemming wordt begrepen het gebruik dat afwijkt van de bestemmingsomschrijving, waaronder in ieder geval wordt begrepen:

het gebruik van onbebouwd blijvende gronden voor de opslag van voertuigen, schroot, afbraak- en bouwmaterialen, grond- en bodemspecie, puin- en vuilstortingen.

Deze bepaling is niet van toepassing op de opslag van materialen welke strekken tot realisering van de aan de grond gegeven bestemming, voor de opslag ten behoeve van de normale agrarische bedrijfsvoering en het normale onderhoud van tuinen en erven, waterlopen, paden en wegen.

Bestemmingsplan Kern Zuidwolde

Artikel 1 (begrippen)

1.45

Oeverstrook

een strook met een diepte van circa 5 meter vanaf de waterlijn, welke (tevens) dient als oever van het aangrenzende water;

Artikel 16 Water

16.1

Bestemmingsomschrijving

De voor 'Water' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. water, oeverstroken en paden;
- b. bruggen;
- c. waterstaatkundige werken in de vorm van steigers en kaden;
- d. waterlopen;
- e. ter plaatse van de aanduiding 'waterkering' een regionale waterkering;
- f. uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'woonschepenligplaats' een woonschip met bijbehorende bouwwerken ten behoeve van stalling en/of berging.

16.2

Bouwregels

- a. op deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd;
- b. t.a.v. de maximale afmetingen van een woonschip als bedoeld in artikel 16 lid 1 sub f zijn de bepalingen in de Woonschepenverordening Bedum 1999 van toepassing, zoals opgenomen in bijlage 2 bij de regels;
- c. voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt dat de bouwhoogte niet meer dan 1 meter mag bedragen, met dien verstande dat de hoogte van bruggen niet meer mag bedragen dan de ten tijde van de terinzagelegging van het ontwerpplan bestaande bouwhoogte.

16.3

Specifieke gebruiksregels

Onder strijdig gebruik met deze bestemming wordt begrepen het gebruik dat afwijkt van de bestemmingsomschrijving, waaronder in ieder geval wordt begrepen:

- a. het gebruik van onbebouwd blijvende gronden voor de opslag van voertuigen, schroot, afbraak- en bouwmaterialen, grond- en bodemspecie, puin- en vuilstortingen.

Deze bepaling is niet van toepassing op de opslag van materialen welke strekken tot realisering van de aan de grond gegeven bestemming, voor de opslag ten behoeve van het normale onderhoud van waterlopen, oeverstroken, paden, bruggen en overige waterstaatkundige werken.

APV Bedum

Afdeling 6: Openbaar water

Artikel 5:24 Voorwerpen op, in of boven openbaar water

1. Het is in verband met de veiligheid op het openbaar water verboden een voorwerp, niet zijnde een vaartuig, op, in of boven openbaar water te plaatsen, aan te brengen of te hebben, indien dit door zijn omvang of vormgeving, constructie of plaats van bevestiging gevaar oplevert voor de bruikbaarheid van het openbaar water of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel een belemmering vormt voor het doelmatig beheer en onderhoud van het openbaar water.
2. Degene die voornemens is een steiger, een meerpaal of een ander voorwerp met een permanent karakter op, in of boven openbaar water te plaatsen, doet daarvan uiterlijk twee weken tevoren een aan het college.
3. De melding bevat in ieder geval naam, adres en contactgegevens van de melder, en een beschrijving van de aard en omvang van het voorwerp.
4. Het verbod in het eerste lid geldt niet voorzover in de daarin geregelde onderwerpen wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, de Scheepvaartverkeerswet, het Binnenvaartpolitie-reglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Provinciale vaarwegenverordening, de Telecommunicatiewet of de daarop gebaseerde Telecommunicatieverordening.

Artikel 5:25 Ligplaats woonschepen en overige vaartuigen

1. Het is verboden met een vaartuig een ligplaats in te nemen of te hebben dan wel een ligplaats voor een vaartuig beschikbaar te stellen op door het college aangewezen gedeelten van openbaar water.
2. Het college kan aan het innemen, hebben of beschikbaar stellen van een ligplaats met dan wel voor een vaartuig op niet krachtens het eerste lid aangewezen gedeelten van openbaar water:
 - a. nadere regels stellen in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, milieuhygiëne en het aanzien van de gemeente;
 - b. beperkingen stellen naar soort en aantal vaartuigen.
3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer, het Binnenvaartpolitie-reglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Provinciale vaarwegenverordening of de Provinciale landschapsverordening.

Artikel 5:26 Aanwijzingen ligplaats

1. Onverminderd het krachtens het tweede lid van artikel 5:25 bepaalde kan het college aan de rechthebbende op een vaartuig aanwijzingen geven met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, de milieuhygiëne en het aanzien van de gemeente.
2. De rechthebbende op een vaartuig is verplicht alle door of vanwege het college gegeven aanwijzingen met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats op te volgen.
3. Het in het eerste en tweede lid bepaalde geldt niet voorzover in de daarin geregelde onderwerpen wordt voorzien door het Binnenvaartpolitie-reglement, de Wet beheer rijkswater-

staatswerken, de Provinciale vaarwegenverordening of de Provinciale landschapsverordening.

Artikel 5:27 Verbod innemen ligplaats

Het is verboden een ligplaats in te nemen, te hebben of beschikbaar te stellen in strijd met het krachtens artikel 5:25, tweede lid, en artikel 5:26 bepaalde.

Artikel 5:28 Beschadigen van waterstaatswerken

1. Het is verboden schade toe te brengen aan of veranderingen aan te brengen in de toestand van bij de gemeente in beheer zijnde openbare wateren, havens, dijken, wallen, kaden, trekpaden, beschoeiingen, oeverbegroeiing, bruggen, zetten, duikers, pompen, waterleidingen, gordingen, aanlegpalen, stootpalen, bakens of sluizen.
2. Het verbod geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken of de Vaarwegenverordening van de provincie Groningen.

Artikel 5:29 Reddingsmiddelen

Het is verboden een voor het redden van drenkelingen bestemd en daartoe bij het water aangebracht voorwerp te gebruiken voor een ander doel dan wel voor dadelijk gebruik ongeschikt te maken.

Artikel 5:30 Veiligheid op het water

1. Het is aan een ieder die zich als bader of zwemmer in het openbaar water ophoudt, verboden zich zodanig te gedragen dat het scheepvaartverkeer daarvan hinder of gevaar kan ondervinden.
2. Het verbod geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, het Binnenvaartpolitiereglement of de Vaarwegenverordening van de provincie Groningen.

Artikel 5:31 Overlast aan vaartuigen

1. Het is verboden zonder redelijk doel zich vast te houden aan een vaartuig in openbaar water, daarop te klimmen of zich daarop of daarin te begeven of te bevinden.
2. Het is aan degene die daartoe niet bevoegd is verboden een vaartuig, liggend in of aan een openbaar water, los te maken.

APV Winsum

APV Winsum (i.w.tr. 2-2-2011)

Artikel 5:24

Voorwerpen op, in of boven openbaar water

1. Het is in verband met de veiligheid op het openbaar water verboden een voorwerp, niet zijnde een vaartuig, op, in of boven openbaar water te plaatsen, aan te brengen of te hebben, indien dit door zijn omvang of vormgeving, constructie of plaats van bevestiging gevaar oplevert voor de bruikbaarheid van het openbaar water of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel een belemmering vormt voor het doelmatig beheer en onderhoud van het openbaar water.
2. Degene die voornemens is een steiger, een meerpaal of een ander voorwerp met een permanent karakter op, in of boven openbaar water te plaatsen, doet daarvan uiterlijk twee weken tevoren een aan het college.
3. De melding bevat in ieder geval naam, adres en contactgegevens van de melder, en een beschrijving van de aard en omvang van het voorwerp.
4. Het verbod in het eerste lid geldt niet voorzover in de daarin geregelde onderwerpen wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, de Scheepvaartverkeerswet, het Binnenvaartpolitie-reglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Provinciale vaarwegenverordening, de Telecommunicatiewet of de daarop gebaseerde Telecommunicatieverordening.

Artikel 5:25

Ligplaats vaartuigen

1. Het is verboden met een vaartuig een ligplaats in te nemen of te hebben dan wel een ligplaats voor een vaartuig beschikbaar te stellen op door het college aangewezen gedeelten van openbaar water.
2. Het college kan aan het innemen, hebben of beschikbaar stellen van een ligplaats met dan wel voor een vaartuig op niet krachtens het eerste lid aangewezen gedeelten van openbaar water:
 - a. nadere regels stellen in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, milieuhygiëne en het aanzien van de gemeente;
 - b. beperkingen stellen naar soort en aantal vaartuigen.
3. Het verbod in het eerste lid geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer, het Binnenvaartpolitie-reglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Provinciale vaarwegenverordening, de Provinciale landschapsverordening of de gemeentelijke Woonschepenverordening.

Artikel 5:26

Aanwijzingen ligplaats

1. Onverminderd het krachtens het tweede lid van artikel 5:25 bepaalde kan het college aan de rechthebbende op een vaartuig aanwijzingen geven met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, de milieuhygiëne en het aanzien van de gemeente.
2. De rechthebbende op een vaartuig is verplicht alle door of vanwege het college gegeven aanwijzingen met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats op te volgen.
3. Het in het eerste en tweede lid bepaalde geldt niet voorzover in de daarin geregelde onderwerpen wordt voorzien door het Binnenvaartpolitie-reglement, de Wet beheer rijkswater-

staatswerken, de Provinciale vaarwegenverordening, de Provinciale landschapsverordening of de gemeentelijke Woonschepenverordening.

Artikel 5:27

Verbod innemen ligplaats

Het is verboden een ligplaats in te nemen, te hebben of beschikbaar te stellen in strijd met het krachtens artikel 5:26, tweede lid bepaalde.

APV De Marne

APV De Marne (i.w.tr. 1-1-2013)

Afdeling 6 Openbaar water

Artikel 5:24

Voorwerpen op, in of boven openbaar water

1. Het is in verband met de veiligheid op het openbaar water verboden zonder vergunning van burgemeester en wethouders een voorwerp, niet zijnde een vaartuig, op, in, of boven openbaar water te plaatsen, aan te brengen of te hebben.
2. Het in het eerste lid bepaalde is niet van toepassing op voorwerpen waarop gedachten of gevoelens worden geopenbaard.
3. Het is verboden op, in of boven openbaar water voorwerpen waarop gedachten of gevoelens worden geopenbaard te plaatsen, aan te brengen of te hebben, indien deze door hun omvang of vormgeving, constructie of plaats van bevestiging gevaar opleveren voor de bruikbaarheid van het openbaar water of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel een belemmering vormen voor het doelmatig beheer en onderhoud van het openbaar water.
4. Het in het eerste lid bepaalde geldt niet voor zover het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer Rijkswaterstaatswerken, de Telecommunicatiewet of de daarop gebaseerde Telecommunicatieverordening of het vaarwegenreglement Groningen van toepassing is.

Artikel 5:25

Ligplaats woonschepen en overige vaartuigen

1. Het is verboden met een vaartuig een ligplaats in te nemen of te hebben dan wel een ligplaats voor een vaartuig beschikbaar te stellen op door burgemeester en wethouders aangewezen gedeelten van openbaar water.
2. Burgemeester en wethouders kunnen aan het innemen, hebben of beschikbaar stellen van een ligplaats met dan wel voor een vaartuig op niet krachtens het eerste lid aangewezen gedeelten van openbaar water:
 - a. nadere regels stellen in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, milieuhygiëne en het aanzien van de gemeente;
 - b. beperkingen stellen naar soort en aantal vaartuigen.
3. Het in het eerste en tweede lid bepaalde geldt niet voor zover de Wet milieubeheer, het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer Rijkswaterstaatswerken of het vaarwegenreglement Groningen van toepassing is.

Artikel 5:26

Aanwijzingen ligplaats

1. Onverminderd het krachtens het tweede lid van artikel 5:25 bepaalde kunnen burgemeester en wethouders aan de rechthebbende op een vaartuig aanwijzingen geven met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, de milieuhygiëne en het aanzien van de gemeente.
2. De rechthebbende op een vaartuig is verplicht alle door of vanwege burgemeester en wethouders gegeven aanwijzingen met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats op te volgen.
3. Het in het eerste en tweede lid bepaalde geldt niet voor zover het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer Rijkswaterstaatswerken of het vaarwegenreglement Groningen van toepassing is.

Artikel 5:27

Verbod innemen ligplaats

Het is verboden een ligplaats in te nemen, te hebben of beschikbaar te stellen in strijd met het krachtens de artikelen 5:25, tweede lid en 5:26 bepaalde.

Keur Waterschap Noorderzijlvest

Artikel 3.1.2.

Watervergunning voor oppervlaktewaterlichamen

1. Het is verboden om zonder vergunning van het Dagelijks Bestuur gebruik te maken van een oppervlaktewaterlichaam, door anders dan in overeenstemming met de functie:
 - a. de richting, vorm, afmeting of constructie van oppervlaktewaterlichamen op enigerlei wijze te veranderen;
 - b. oppervlaktewaterlichamen en nieuwe oppervlaktewaterlichamen direct of indirect met elkaar in verbinding te brengen of oppervlaktewaterlichamen geheel of gedeeltelijk te dempen;
 - c. de begrenzing van peilgebieden te wijzigen of ongedaan te maken;
 - d. beplantingen of materialen dienende tot verdediging van oevers, taluds of de waterbodem te beschadigen, te vernietigen, te verplaatsen of weg te nemen;
 - e. in oppervlaktewaterlichamen het peil, daaronder mede begrepen: de feitelijk voorkomende waterstand, te veranderen;
 - f. binnen kernzones:
 - i. 1e aalkorven, fuiken of andere vistuigen, anders dan sportvistuigen, te plaatsen of te hebben;
 - ii. 2e schepen onbeheerd te laten drijven;
 - iii. 3e anders dan op daartoe kennelijk ingerichte plaatsen schepen af te meren, te laden of te lossen, of daarmee ligplaats te nemen of te hebben;
 - g. binnen kernzones en beschermingszones:
 - ii. 1e in de bodem te graven;
 - iii. 2e werken te maken, te hebben, te vernieuwen, te wijzigen of op te ruimen;
 - iv. 3e opgaande houtbeplantingen aan te brengen, te hebben of te rooien;
 - v. 4e zich, anders dan als rechthebbende, al dan niet met voertuigen of schepen op te houden, indien dat vanwege het Dagelijks Bestuur op een voor het publiek kenbare wijze is aangegeven, met dien verstande dat het ook zonder een dergelijk voor het publiek kenbare aanduiding is verboden met gemotoriseerde voertuigen gebruik te maken van de onderhoudspaden;
 - vi. 5e anders dan op daartoe kennelijk ingerichte plaatsen voorwerpen, materialen of stoffen te deponeren, te lozen of op te slaan;
 - vii. 6e binnen een afstand van 0,50 meter uit de onderhoudspaden of als deze ontbreken uit de kernzone ploegvoren open te laten.
2. De in het eerste lid genoemde verboden zijn niet van toepassing op handelingen ten behoeve van de uitvoering van herstel en onderhoud als bedoeld in de artikelen 2.5.1 en 2.5.2.
3. De in het eerste lid onder g. vermelde verboden voor beschermingszones gelden niet langs schouwsloten.

Bestemmingsplan Buitengebied Winsum

Artikel 16 Water

16.1 Bestemmingsomschrijving

De voor ‘water’ aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. waterlopen en waterpartijen;
- b. scheepvaart en recreatievaart;
- c. oeverstroken;
- d. groenvoorzieningen;
- e. gemaal;
- f. ligplaats voor woonschepen, ter plaatse van de aanduiding ‘woonschepenligplaats’, met dien verstande dat het aantal woonschepen per woonschepenligplaats niet meer mag bedragen dan is aangegeven ter plaatse van de aanduiding ‘aantal’;

met de daarbij behorende:

- g. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, waaronder bruggen, dammen, duikers en/of steigers.

16.2 Bouwregels

- a. Op deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.
- b. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:
 1. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen bedraagt ten hoogste 2 m;
 2. steigers mogen uitsluitend worden gebouwd binnen de gronden die direct grenzen aan een bouwperceel en waarvan het aangrenzende water een breedte heeft van ten minste 15 m;
 3. er mag per bouwperceel ten hoogste één steiger worden gebouwd;
 4. de steiger wordt evenwijdig aan de oeverlijn gebouwd;
 5. de lengte van een steiger bedraagt ten hoogste 4 m;
 6. de breedte van een steiger bedraagt ten hoogste 4 m;
 7. de bouwhoogte van een steiger bedraagt ten hoogste 1,5 m;
 8. de hoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 5 m bedragen.

16.3 Specifieke gebruiksregels

Onder strijdig gebruik wordt begrepen het gebruik dat afwijkt van de bestemmingsomschrijving, waaronder in elk geval wordt begrepen:

- a. het gebruik van de gronden als permanente liggelegenheid van (recreatie)vaartuigen;
- b. het gebruik van de gronden als ligplaats voor woonschepen, tenzij de gronden ter plaatse zijn aangeduid als ‘woonschepenligplaats’.

Bestemmingsplan ‘Buitengebied’ gemeente De Marne

(vastgesteld 16 december 2008)

Artikel 8 Water (WA)

8.1 Bestemmingsomschrijving

De op de plankaart voor ‘water’ aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. water met daaraan ondergeschikt oeverstroken, groenvoorzieningen en paden;
- b. bruggen;
- c. waterstaatkundige werken in de vorm van steigers, dammen, stuwen en duikers;
- d. waterlopen met een cultuurhistorische en/of landschappelijke waarde.

8.2 Bouwregels

- a. Op deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.
- b. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt dat de bouwhoogte niet meer dan 1 m mag bedragen.